दैनिक बीड
पुण्यभूमी
संपादक:बाळासाहेब मस्के

बी.एम. प्रतिष्ठान महाराष्ट्र राज्य — संस्थापक अध्यक्ष बाळासाहेब भगवानराव मस्के

बीड | मंगळवार,दि.८ एप्रिल २०२५ |वर्षे४थे| अंक२३६वा | पाने ६ | दररोजच्या घडामोडीसाठी वाचत रहा... पुण्यभूमी | https://Paper.epunyabhumi.in | RNI No : MAHAMAR/2021/81902 | ₹ ३

ट्रम्प यांचा सेल्फ गोल!

अमेरिकन शेअर बाजाराची वाताहत ◆ जगभरातले शेअर बाजार गडगडले ◆ भारतीय शेअर बाजार तीन हजारांहून अधिक अंकांनी घसरला ◆ ट्रम्प यांच्या आयात शुल्क धोरणाचा फटका

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

दिल्ली:डोनाल्ड ट्रम्प यांनी ट्रेड पार्टनर (ज्या देशांबरोबर व्यापार, आयात-निर्यात होत असते) देशांवर परस्पर आयात शुल्क लावल्यानंतर जगभरातील अनेक देशांचे शेअर बाजार गडगडले. भारतीय शेअर बाजार देखील सोमवारी तीन हजारांहून अधिक अंकांनी घसरला. दुसऱ्या बाजूला, अमेरिकेवरही याचा परिणाम झाला आहे. अमेरिकेचा शेअर बाजारही गडगडला आहे. सोमवारी अमेरिकन शेअर बाजार उघडताच ५ टक्क्यांनी घसरला. वॉल स्ट्रीटने मोठ्या घसरणीसह व्यापाराला सुरुवात केली.अमेरिकन शेअर बाजारातील प्रमुख स्टॉक निर्देशांकात घसरण झाली आहे. ट्रम्प यांच्या आयात शुल्क धोरणामुळे शेअर बाजार गडगडल्याचं तज्ज्ञांचं म्हणणं आहे. ट्रम्प यांनी ट्रेड पार्टनर देशांवर लावलेल्या आयात शुल्कामुळे अमेरिकेतील गुंतवणूकदारांमध्ये चिंतेचं वातावरण आहे. शेअर बाजारातील अनिश्चितता पाहून अनेक व्यापारी व गुंतवणूकदारांनी शेअर्सपासून दूर राहणं पसंत केलं आहे. अनेक गुंतवणूकदारांनी सुरक्षित पर्याय म्हणून सरकारी रोख्यांचा पर्याय निवडला आहे.

भारतीय गुंतवणूकदारांमध्ये चिंतेचे वातावरण

अमेरिकेतील बाजाराची घसरण पाहता भारतातील गुंतवणूकदारांमध्ये भितीचं वातावरण निर्माण झालं आहे. भारतीय शेअर बाजार काल सव्वातीन हजार अंकांनी घसरला होता. आज पुन्हा एकदा भारतीय शेअर बाजारा लाल निशाण फडकावू शकतं, असं तज्ज्ञांचं मत आहे. बाजारातील अनिश्चिततेमुळे सोन्याचे भावही गडगडले आहेत.

प्रमुख स्टॉक निर्देशांकात घसरण

डॉव्ह जोन्स इंडस्ट्रियल ॲव्हरेज १,२१२.९८ अंकांनी घसरून ३७,१०१.८८ वर पोहोचला आहे. ही ३.१७ टक्क्यांची घसरण आहे. एस ॲंड पी ५०० निर्देशांक १८१.३७ अंकांनी (३.५७ टक्के) घसरून ४,८९२.७१ अंकांवर पोहोचला आहे. नेस्डॅक कंपोझिटदेखील ४ टक्क्यांनी (६२३.२३ अंक) कोसळलं आहे. त्यामुळे अमेरिकेतील गुंतवणूकदार चिंतेत आहेत.

आशियाई शेअर बाजार सावरला

आज सकाळी आशियाई शेअर बाजार सावरताना दिसतोय. जपानचा निक्की निर्देशांक आणि दक्षिण कोरियाचा कोस्पी निर्देशांक वधारला आहे. जपानचा निक्की निर्देशांक ५.५ टक्क्यांनी सावरला आहे जो काल आठ टक्क्यांनी कोसळला होता. निक्कीत व्यवहाराला सुरुवात होताच २२५ अकांची उसळी पाहायला मिळाली. दक्षिण कोरियाचा कोस्पी निर्देशांक दोन टक्क्यांनी काहीसा सावरला आहे. न्यूझीलंड व ऑस्ट्रेलियन शेअर बाजार देखील सावरले आहेत. त्यामुळे आता भारतीय शेअर बाजारही सावरू शकतो असं तज्ज्ञांचं मत आहे.

...तर संघर्षाच्या तयारीचे पाऊल
राजेभाऊ फड: जिल्हाधिकाऱ्यांची घेतली भेट

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

परळी:उन्हाची तीव्रता प्रचंड प्रमाणात वाढली असून, एप्रिल महिना असल्याने सूर्य आग ओकत आहे. अशातच पाण्याची मोठी टंचाई जाणवू लागली आहे. त्याचबरोबर पशुपक्षी आणि जनावरांना पिण्याच्या पाण्यासाठी वनवन भटकावे लागत आहे. कन्हेरवाडी लघुसिंचन प्रकल्पातील पाणी नदीपात्रात सोडण्यात आले तर त्यामुळे काहीसा दिलासा मिळेल अशी अपेक्षा असल्याने पाणी नदीपात्रात सोडावे ही मागणी गेल्या महिनाभरापासून करण्यात येत आहे. त्यासंदर्भात निवेदने देऊन आणि पत्रव्यवहार करून प्रशासनाला कळवले

आहे. येत्या १० तारखेपर्यंत पाणी सोडले नाही तर ११ एप्रिल रोजी कन्हेरवाडी गावात तीव्र रास्ता रोको आंदोलन करण्यात येणार आहे. याच विषयाच्या अनुषंगाने राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षाचे नेते राजेभाऊ फड यांनी जिल्हाधिकारी अविनाश पाठक यांची सोमवारी भेट घेऊन त्यांच्याशी चर्चा केली.

राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षाचे नेते राजेभाऊ फड यांनी जिल्हाधिकारी अविनाश पाठक यांची सोमवारी भेट घेतली. वाढती उष्णता आणि त्यामुळे निर्माण झालेली पाणीटंचाई यासंदर्भात त्यांनी वास्तविकतेवर आधारित चर्चा केली. मागील अनेक दिवसांपासून कन्हेरवाडी लघुसिंचन प्रकल्पातील पाणी नदीपात्रात सोडण्यात यावे अशी मागणी प्रशासनाकडे करण्यात येत आहे. या प्रकल्पातील पाणी नदीपात्रात सोडण्यात आले तर त्यामुळे कन्हेरवाडी, जिरेवाडी, जलालपूर, ब्रह्मवाडी, समता नगर, बँक कॉलनी, पान २ वर

औरंगजेबाची कबर असलेल्या खुलताबादचंही नाव बदलणार!
चर्चेतले: मंत्री संजय शिरसाटांची घोषणा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

औरंगाबाद:छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील खुलताबाद (खुलदाबाद) येथील औरंगजेबाच्या कबरीवरून महाराष्ट्राचं राजकारण तापलं आहे. बजरंग दलासह अनेक हिंदुत्ववादी संघटनांनी खुलताबाद येथील औरंगजेबाची कबर हटवण्याची मागणी केली आहे. या कबरीच्या मुद्द्यावरून नागपुरात अलीकडेच दंगल झाली. मात्र, ही कबर पान २ वर

...म्हणून धर्माधिष्ठित चारित्र्य घडवते
मकरंद महाराज:परळीत श्रीगुरुचरित्र सारामृत उत्साहात

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

परळी:श्री वैद्यनाथ देवस्थान ट्रस्ट परळी वैजनाथ व गुरुतत्व प्रदीप यांच्या संयुक्त विद्यमाने श्रीगुरुचरित्र सारामृत पारायण व श्रीगुरुचरित्र कथामृत सोहळा आयोजित करण्यात आला आहे.या सोहळ्यास आज (दि.७) रोजी मोठ्या उत्साहात प्रारंभ झाला. या पारायणास मोठ्या संख्येने भाविक सहभागी झाले आहेत.गुरुचरित्र हे चरित्र आणि धर्माधिष्ठित चारित्र्य घडवते असे प्रतिपादन प.पू. मकरंद महाराज दत्तधाम परभणी यांनी केले. पान २ वर

दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालय दोषी
लक्षवेधी:आरोग्य समितीच्या अहवालात कुठले मुद्दे?

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

पुणे:पुण्यात तनिषा भिसे या गर्भवती महिलेचा मृत्यू झाल्याची घटना मागच्या आठवड्यापासून चर्चेत आहे. पुण्यातील नामांकित रुग्णालय अशी ओळख असलेल्या दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयावर या प्रकरणी हलगर्जीपणाचा आरोप होतो आहे. रुग्णालयाने उपचारांसाठी १० लाख रुपये अनामत रक्कम मागितली, ती न दिल्याने उपचारांना उशीर झाला आणि तनिषा भिसे दगावल्या असा आरोप होतो आहे. या प्रकरणानंतर महाराष्ट्रात राजकारण तापलं आहे. दरम्यान या प्रकरणाच्या चौकशीसाठी आरोग्य विभागाच्या समितीचा अहवाल समोर आला आहे. या अहवालात नेमकं काय म्हटलं आहे? आपण जाणून घेऊ.तनिषा भिसे यांच्या मृत्यू प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी ही समिती स्थापन करण्यात आली होती. दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयात जेव्हा त्यांना आणलं गेलं तेव्हा अनामत रक्कम (डिपॉझिट) १० लाख रुपये द्या अशी मागणी करण्यात आली. ती न भरल्याने आणि उपचार सुरु न केल्याने रुग्ण तनिषा यांना आधी सूर्या रुग्णालय आणि त्यानंतर मणिपाल रुग्णालय या ठिकाणी नेण्यात आलं. मणिपाल रुग्णालय या ठिकाणी त्यांचा

उपचारांदरम्यान मृत्यू झाला. या प्रकरणाच्या चौकशीसाठी उपसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली पाच सदस्यीय समिती नेमण्यात आली.ईश्वरी भिसे (तनिषा) या नावाने दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयात त्यांच्या नावाची नोंद आहे. सूर्या रुग्णालय आणि मणिपाल रुग्णालय या ठिकाणी आधार कार्डनुसार नाव मोनाली गणेश रुद्रकर असं आहे. दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयाने आधारकार्ड, गॅझेटची खात्री करुन नोंद करणं आवश्यक होतं पण तसं केल्याचं दिसून येत नाही. भिसे या २०२० पासून वेळोवेळी उपचार व सल्ला घेण्यासाठी दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयात येत होत्या.२०२२ मध्ये दीनानाथ रुग्णालयात दोन्ही बीजाशयाच्या कर्करोगासाठी ईश्वरी भिसे दीनानाथ रुग्णालयात दाखल झाल्या होत्या. त्यांना याच रुग्णालयात ५० टक्के चॅरीटीचा आर्थिक लाभ देऊन त्यांची शस्त्रक्रिया करण्यात आली होती. त्यावेळी पान २ वर

विजेच्या लपंडावामुळे नागरिक हैराण !
बोंबला: ट्रान्सफॉर्मर बसवला तरीही परिस्थिती जैसे थे!

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:शहरात सतत विजेचा लपंडाव चालू असल्याने नागरीक हैराण झाले आहेत. कोणतीही पुर्वसुचना न देता दिवसा व रात्री विज पुरवठा खंडित होत आहे.विज वितरण कार्यालयात संपर्क केला असता फोन लागत नाही त्यामुळे तक्रार कोणाकडे करावी असा यक्षप्रश्न निर्माण होत आहे. मागील काही दिवसां पूर्वी दहा एमव्हीए क्षमतेचा विद्युत ट्रान्सफॉर्मर बसवला असून आतातरी विज पुरवठा अखंडीतपणे चालू राहील अशी अपेक्षा होती परंतु पुन्हा परिस्थिती जैसे थे च असल्याने शासकीय कामकाजात अडथळा निर्माण होत आहे. त्यामुळे नागरिकांना आर्थिक दंड सोसावा लागत आहे.उन्हाळा असल्याने पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न गंभीर बनला आहे विजेच्या लपंडावामुळे पाणी पुरवठा योजना विज पान २ वर

वक्फ कायद्याविरोधात सुनावणी
निर्णय याचिका एकत्रित करण्याचा सर्वोच्च न्यायालयाचा विचार

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

दिल्ली:वक्फ (दुरुस्ती) विधेयक २०२५'च्या घटनात्मक वैधतेला आव्हान देणाऱ्या याचिकांवर तातडीने सुनावणी घेण्यास सर्वोच्च न्यायालयाने सोमवारी सहमती दर्शवली. ''या मुद्द्यावर अनेक याचिका आहेत, त्या तातडीने सुनावणीसाठी सूचिबद्ध करणे आवश्यक आहे,'' असे सरन्यायाधीश संजीव खन्ना, न्या. संजय कुमार आणि न्या. के. व्ही. विश्वनाथन यांच्या खंडपीठाने स्पष्ट केले.जमियत उलेमा-ए-हिंद'च्या वतीने उपस्थित पान २ वर

देशातील मुस्लिमांना अशी अपेक्षा होती की, एकमेव मुस्लीमबहुल राज्याचे मुस्लीम मुख्यमंत्री या कायद्याविरोधात आवाज उठवतील किंवा किमान जम्मू-काश्मीरमध्ये हा कायदा लागू करणार नाही असे ते म्हणतील', परंतु असे काही घडले नाही.

– मेहबुबा मुफ्ती, अध्यक्ष, पीडीपी

अनेक संघटनांनी सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या याचिका त्यांच्या मतपेढीला भडकवण्याचे आणि देशात दंगलीची स्थिती निर्माण करण्याचे निमित्त आहे. या जनहित याचिका नसून, मतपेढीचे हितसंबंध असलेले खटले दिसतात.

–शहजाद पूनावाला, राष्ट्रीय प्रवक्ते, भाजप

विशेष साप्ताहिक बैठक

10 एप्रिल 1818

शिवशाहीचा प्रेरणादायी इतिहास आणि वर्तमान

१७ व्या शतकात रयतेचे राजे, कुळवाडी भूषण छत्रपती शिवाजी महाराजांनी मराठा साम्राज्याची स्थापना केली, ज्याला शिवशाही म्हणून ओळखले जाते. १६४६ ते १७१३ या कालखंडात या स्वराज्याने प्रेरणादायी इतिहास घडवला. दुर्दैवाने, त्यांच्या पश्चात पेशव्यांनी साम्राज्याचे नियंत्रण हाती घेतले आणि छत्रपती केवळ नाममात्र शासक बनले. परंतु, १ जानेवारी १८१८ रोजी पुणे जिल्ह्यातील कोरेगाव भीमा येथे एक महत्त्वपूर्ण लढाई झाली. ब्रिटिश ईस्ट इंडिया कंपनी आणि पेशव्यांच्या सैन्यामध्ये झालेल्या या लढाईत ब्रिटिशांच्या सैन्यात मोठ्या संख्येने बहुजन नागवंशी सैनिक होते आणि पेशव्यांचा निर्णायक पराभव झाला. भीमा कोरेगावच्या लढाईतील पेशव्यांचा पराभव हा छत्रपती शिवाजी महाराजांनी स्थापन केलेल्या शिवशाहीच्या काही अंशी पुनरुत्थानाकडे टाकलेले महत्त्वाचे पाऊल ठरले. याच प्रेरणेतून बडोद्याचे सयाजीराव गायकवाड महाराज आणि कोल्हापूरचे छत्रपती राजर्षी शाहू महाराज यांसारख्या संस्थानिकांनी लोककल्याणकारी राज्यकारभार चालवला. या महत्त्वपूर्ण राजकीय बदलांच्या पार्श्वभूमीवर, १० एप्रिल १८१८ रोजी छत्रपती प्रतापसिंह महाराजांची पुन्हा साताऱ्याच्या गादीवर स्थापना झाली. या घटनेने आधुनिक भारतात क्रांतीकारी बदल घडवले. मराठा साम्राज्याच्या गौरवशाली इतिहासाला उजाळा देण्यासाठी आणि स्वराज्याचा खरा इतिहास समजून घेण्यासाठी आपण या विशेष बैठकीत अवश्य उपस्थित राहावे, ही नम्र विनंती.

उद्घाटन
मा धनंजय
पोलीस निरीक्षक, संभाजीनगर पो.स्टे,परळी

प्रमुख अतिथी
मा शरद राठोड
सहाय्यक कल्याण अधिकारी औ.वि.के.,परळी

अध्यक्षता
मा संजय सुरवसे सर
मराठा सेवा संघ परळी वै.

उद्बोधन
मा.चेतन निसर्गंध
अभ्यासक : फुले-आंबेडकरी अभ्यास समुह, माजलगांव

प्रमुख उपस्थिती
मा धनंजय अरबूने (दै.पुण्यनगरी) | मा ओमप्रकाश बुरांडे (कार्य. संपादक, दै.मराठवाडा साथी) | प्रा प्रवीण फुटके (दै.सकाळ) | मा जगदीश शिंदे (दै.गावकरी) | मा धनंजय आढाव (दै.दिव्य मराठी)
मा रामप्रसाद गरड (संपादक-दै.वैद्यनाथ वार्ता) | मा ज्ञानोबा सुरवसे (संपादक- दै. महाराष्ट्र प्रतिमा) | मा राजेश साबणे (संपादक-दै.परळी प्रहार) | मा महादेव शिंदे (दै.नवराष्ट्र)

दिनांक १० एप्रिल २०२५, गुरुवार, वेळ : सकाळी १०.०० वा.

स्थळ : लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे पत्रकार भवन, परळी वै.जि.बीड

आयोजक : परळी तालुका व शहर पत्रकार संघ, परळी वैजनाथ.

भगवान साकसमुद्रे – स्वागताध्यक्ष मो. 8999380017 | रानबा गायकवाड – प्रास्ताविक | बा.सो.कांबळे – सूत्रसंचालन | नितीन ढाकणे – आभार प्रदर्शन मो.8446447777

श्रीलंकेला सबुरीचा सल्ला

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बांगलादेश आणि श्रीलंका या दोन देशांचा धावता दौरा केला आणि त्यात त्यांनी दोन्ही देशांना परस्परांना समजून घेण्याची गरज पटवून दिली. मोदी बांगलादेशचे मुख्य सल्लागार महम्मद यूनूस यांना बँकॉक येथे ब्रिमस्टेकच्या बैठकीसाठी एकत्र आले असता भेटले आणि त्यांनी एकास एक अशी चर्चा केली. यातून दोन्ही देशांनी कसलीही औपचारिक घोषणा केली नाही पण त्यासाठी निदान काही अंशी मार्ग सुकर झाला असे म्हणायला हरकत नाही. मध्यंतरी उभय देशांतील संबंध अत्यंत कडवट झाले आणि त्याला कारण ठरले ते बांगलादेशच्या पदच्युत पंतप्रधान शेख हसीना यांनी भारतात घेतलेला आश्रय. आपल्याकडे आलेल्या एखाद्या नेत्याला जर त्याने आश्रय मागितला तर आपण तो त्या देशाशी पूर्वापार कसे संबंध आहेत ते पाहून देतोच.बांगलादेशशी आपले संबंध चांगलेच होते आणि किंबहुना बांगलादेशची निर्मितीच मुळी भारतामुळे झाली आहे. त्यामुळे त्या देशाने खरेतर आपल्याला कृतज्ञ राहायला हवे पण बांगलादेश तसा राहिला नाही आणि इंदिरा गांधी यांना पाकिस्तानचे तुकडे करून बांगलादेशची निर्मिती करावी लागली. पण हा इतिहास समजून न घेता बांगलादेश पाकिस्तानच्या नादाला लागून त्याच्याबरोबर स्वतःचे नुकसान करून घेत आहे आणि हे लक्षात आल्यानेच मोदी यानी युनूस यांना सांगितले की बांगलादेशातील अल्पसंख्याकांवर म्हणजे हिंदूवर अत्याचार करू नका. पण यूनूस यांना जागतिक राजकारणातील फारसे काही कळत नाही असे दिसते. त्यामुळे पाकिस्तानच्या नादी लागून बांगलादेशला त्यांनी संकटात टाकण्याचे ठरवले आहे. बांगलादेशात लोकशाही आणि शांततापूर्ण राजकीय वातावरण राहाव अशी इच्छा मोदी यांनी व्यक्त केली आणि ती गैरवाजवी होती असे म्हणता येणार नाही. आता युनूस हे कितपत समजले ते त्यांनाच माहीत आहे. बांगलादेशातील अल्पसंख्याकांप्रती भारताला वाटणारी काळजी मोदी यांनी व्यक्त केली आणि हा संदेश बांगलादेशला आणि जगालाही गेला आहे हे दिसून आले. अल्पसंख्याकांची सुरक्षितता आणि त्याचबरोबर महत्त्वाचा मुद्दा होता की, गंगेच्या पाण्यावरून पाण्याचा करार आणि त्याचे नूतनीकरण तसे तिस्ता पाणी वाटप करार हे दोन मुद्दे अत्यंत महत्त्वाचे होते. यात फार काही लक्षणीय साध्य झाले नाही तरीही दोनही देशांनी काहीशी प्रगती केली हे काही कमी नाही. शेख हसीना यांच्या प्रत्यार्पणाचा मुद्दा चर्चेत आला पण त्यावर अजून काही तोडगा निघालेला नाही. हसीना यांना भारताने आपल्याकडे ठेवू नये असे बांगलादेशचे म्हणणे आहे पण ते भारत कधीच मान्य करणार नाही कारण हसीना काही देशद्रोही नाही. तेथील नव्या सरकारसाठी त्या डोकेदुखी ठरू शकतात म्हणून त्या देशान त्यांना हाकलण्याचा निर्णय घेतला आणि पाकिस्तान धार्जिण्या बेगम खालिदा यांचे नेतृत्व स्वीकारले. हे भारत कधीही मान्य करू शकणार नाही. पण मोदी यांच्या दौऱ्याने या बाबतीत एक आश्वासक पाऊल पडले आहे आणि युनूस जोपर्यंत त्या देशाच्या नेतेपदी राहतील तोपर्यंत भारत बांगलादेश संबंध निदान यापेक्षा वाईट तरी होणार नाहीत हे निश्चित.युनूस कितीकाळ मुख्य सल्लागार म्हणून राहतील हे त्यांनाही माहीत नाही. त्यामुळे त्यांच्या नादी लागून भारताने काही आततायी निर्णय घेतला नाही हे चांगलेच झाले. मोदींच्या मुत्सद्देगिरीचा तो विजय होता. बांगलादेशच्या अंतर्गत सरकारने रोज उठून भारतावर निरर्गल आरोप करण्याचे थांबवावे अशी समाज मोदी यांच्या या दौऱ्याच्या निमित्ताने अप्रत्यक्षरित्या बांगलादेशला मिळाली हे काही कमी नाही. बांगलादेशचे अंतरीम सरकार तेथील कायदा आणि सुव्यवस्था नियंत्रणात आणण्यात अपयशी ठरले आहे ही वस्तुस्थिती आहे. त्यामुळे बांगलादेशातील घडामोडी या भारतासाठी निश्चितच चिंताजनक आहेत आणि त्यामुळे मोदी यांच्या दौऱ्यामुळे काहीसे आश्वासक वातावरण निर्माण झाले आहे. मोदी आणि युनूस यांनी प्रथमच एकास एक अशी बोलणी केली पण मोदी यांनी यूनूस यांनाच समज दिली की, त्या देशात जोपर्यंत अल्पसंख्याक म्हणजे हिंदू सुरक्षित रहाणार नाहीत तोपर्यंत दोन्ही देशातील संबंध सुधारणार नाहीत. या दौऱ्यानंतर बांगलादेशने जे निवेदन काढले त्याचा भारताने अतिरंजित आणि म्हणून खोटे अशा शब्दात भलामण केली ते योग्यच झाले. ही भेट फारशी यशस्वी झाली नाही पण त्यातून फार काही मिळालेही नाही हे योग्यच झाले. कारण भारताचे सर्वात अधिक नुकसान झाले असते. दुसरीकडे बांगलादेशच्या दौऱ्याच्या दिवशीच पंतप्रधान मोदी यांनी श्रीलंकेचा दौराही केला. या दोन देशांचे संबंध बिघडलेले आहेत ते त्या लंकेच्या चीनच्या आहारी जाण्यामुळे.श्रीलंकेने हंबनटोटा हे बंदर चीनच्या मदतीने विकसित केले आहे आणि त्याच लक्ष्य भारतीय जहाजे आहेत. त्यामुळे भारताने चीनच्या कृतीला वारंवार आक्षेप घेतला आहे. पण श्रीलंकाही चीनच्या प्रभावाखाली येऊन चीनचा कर्जबाजारी झाला आणि आता तर त्याचे दिवाळे वाजले आहे. त्यामुळे त्या देशाचे नवीन सरकारशी मोदी बोलणी करण्यासाठी गेले तेव्हा त्यांनी उभय देशांत धोरणात्मक संबंधामध्ये वाढ होत असल्याचे संकेत दिले. ही सकारात्मक बाब आहे. उभय देशांनी संरक्षण करारावर स्वाक्षऱ्या केल्या आणि दोन्ही देश एकमेकांशी अवलंबून आहेत असे मोदी यांचे प्रतिपादन वास्तव होते. पण त्यात भारताचा कुठेही अधिक्षेप केला नाही हे मोदी यांचे यश आहे. श्रीलंकेचे अध्यक्ष अनुरा दिसनायके आणि मोदी यांनी सात करारांवर स्वाक्षऱ्या केल्या त्यात ऊर्जा कराराचाही समावेश आहे. श्रीलंकेतील मच्छीमारांच्या सुरक्षा हा मोठा प्रश्न आहे आणि त्याबाबतीत मोदी यानी दोन्ही देशाच्या मच्छीमारांचे समस्यांचे निराकरण करण्याचा निर्धार व्यक्त केला आणि जो अनेक वर्षे प्रलंबित होता. त्यामुळे त्या कराराचा लाभ उभय देशांतील मच्छीमारांना होणार आहे.

हृदयातून उमटलेले कृतज्ञतेचे स्वर

आदरणीय डॉ. अशोक नारनवरे सर, मी तुमचा विद्यार्थी याचा मला सार्थ अभिमान आहे.विद्यार्थ्यांवर प्रेम करणारा हाडाचा शिक्षक कसा असू शकतो हे मी तुमच्या रूपात अनुभवलेले आहे.आपल्यासाठी पुस्तक म्हणजे जीव की प्राण ! पुस्तकावर अगाध प्रेम करणारा अवलिया.!साहित्यांचे गाढे अभ्यासक म्हणून तुमची एक स्वतंत्र ओळख आहे.डोळसपणा बरोबरच सर्वस्तरातून निर्माण होणाऱ्या अवस्थेची जाणीव साहित्यात यायला हवी ,असा आपला नेहमी आग्रह असतो.

आपल्या माणसाच्या भावनेचा व अस्तित्वाचा सखोलतेने , संवेदनशीलतेने विचार करणारे तुमचे व्यक्तिमत्व ख–या अर्थाने मराठी साहित्य व समाजाची बांधिलकी अभिव्यक्त करते.सर ,तुम्ही आमच्यासाठी महान आहात. आपण माझ्या सारख्या गरीब, निराधार ,विद्यार्थ्याला नवी दिशा दिलीत आणि त्याला माणूस बनवलत; म्हणून तर आमचा जीवनप्रवास सुखकर झाला.यशवंतराव चव्हाण महाविद्यालय, अंबाजोगाई येथे पदवी शिक्षण घेताना मला आपला सहवास लाभला, पुढे तर आवडता विद्यार्थी म्हणून विशेष प्रेम व आपुलकी मला मिळाली, पुस्तक वाचनाची आवड निर्माण होऊन माझी वैचारिक बैठक तयार होण्यास मदत झाली, अक्षरश: मी आपणांस भेटायला रूमवर आलो की, तुम्ही मला एखादा वैचारिक ग्रंथ वाचण्यास देत असत...एवढेच नाही तर तुम्ही पुस्तक वाचा मी स्वयंपाक करतो दोघेजण जेवण करू,असा आग्रह असायचा ते क्षण आठवले की, आजही मन सदगदीत होते...जेवण झाल्यानंतर एक ना अनेक वैचारिक व स्फूर्तिदायी पुस्तक वाचण्यासाठी मला देत असत. त्याबरोबरच त्या पुस्तकाविषयी व ग्रंथाविषयी चर्चा सुद्धा करीत असत . त्यामुळेच मला वाचन–लेखणाची प्रचंड आवड निर्माण झाली.... याशिवाय विचारपीठावर बोलण्याची प्रेरणा ही सुद्धा तुमचीच आहे. सर तुमच्या घरचे ग्रंथ भांडारच तुमच्या वाचनाच्या आवडीचे साक्षीदार आहे.

सर, तुम्ही पडद्याआड राहून माझ्यासारख्या खचलेल्या नटाला सतत सामर्थ्य देऊन जीवनाच्या रंगभूमीवर जगायला, बोलायला,लिहायला शिकविणारे खरे शिल्पकार आहात .

आदरणीय सतीश(भाऊ) चव्हाण साहेब : सर्वसामान्य वा वंचिताचे ऊर्जा स्त्रोत्र हा भाऊंच्या कार्य कर्तुत्वावर जो लेख लिहिला त्या मागची प्रेरणा तुमचीच....! भाऊ म्हणजे मराठवाड्याचं लोकनेतृत्व, सामाजिकभान असलेला लोकनेता, तुमचा भाऊ बद्दलचा निष्ठित भाव माझ्या संवेदनशील मनाला स्पर्शून गेला.... भाऊ बद्दल चिंतनपर लेखन झालं पाहिजे त्यांच्या कार्य कर्तुत्वाचा आलेख फार मोठा आहे ते सर्वसामान्य पर्यंत पोहोचला पाहिजे सल्ला तुम्ही दिला म्हणून तर आदरणीय भाऊंचे कार्यकर्तृत्व या लेखात मांडता आले.

म्हणतात ना, शिष्य गुरु पेक्षा मोठा व्हावा या भावनेतून तुमचे डोळे आतुरलेले असायचे हाच धागा पकडून तुम्ही सतत कष्टत राहिलात.... माझी प्रगती पाहून तुमच्या डोळ्यात आनंदअश्रू येत असत तर नशिबी आलेले दुःख पाहून तुमचे मन अस्वस्थ होत असे....सर, तुम्हीच तर माझ्यामध्ये रुजवले ना प्रामाणिकपणा,इमानदारी,सत्य हे संस्कार... या संस्काराची शिदोरी जवळ असल्यावर संकटावर मात करण्याचे बळ येते मग काय जीवनात येऊ द्या ना किती ही संकटे मी त्यांना सांगेन,...

संकटांनो खेळून घ्या,संधी पुन्हा मिळणार नाही,
कर्पुराचा देह माझा,झाल्याशिवाय जळणार नाही...! हा माझ्यात संचित झालेला दुर्दम्य आशावाद, इच्छाशक्ती शक्ती तुम्हीच तर प्रज्वलित...!

सरांच्या जीवनातील केंद्रबिंदू ’विद्यार्थी’... विद्यार्थ्यांच्या माध्यमाने त्यांचा परिवार जोडणे हीच खऱ्या शिक्षकांची आयुष्याची कमाई असते आदरणीय सरांनी खरी कमाई भरपूर केली.गोरगरीब, होतकरू, हुशार विद्यार्थ्यास वेळप्रसंगी सर्वतोपरी मदत... सरांच्या मार्गदर्शनामुळे वा संस्कारामुळे आज अनेक विद्यार्थी विविध क्षेत्रात उच्च पदावर विराजमान....

सर, प्रसिद्धीपासून कोसो दूर... त्याने लिहिलेले संशोधनपर लेख व पुस्तके म्हणजे त्यांनी घालून दिलेल्या वस्तूपाठाचा आदर्श नमुनाच म्हणावा लागेल.

सरांनी जीवनात अनेक चढ–उतार पाहिलेत,ऐकलेत, शिवाय जीवनात निर्माण झालेल्या

डॉ.बळीराम पांडे
अर्थशास्त्र विभाग,देवगिरी महाविद्यालय, छत्रपती संभाजीनगर.

संघर्षमय प्रसंगाला धीररोदत्तपणे सामोरे जातात पण कुणाविषयीची कटूता त्यांच्या उक्ती व कृतीतून जाणवत नाही.सर, विविध परिषदा, चर्चासत्र, परिसंवादा मधील त्यांची व्याख्याने अभ्यासपूर्ण, त्यांना अस्सल संदर्भासल्याशिवाय वा प्रत्येक गोष्टीची सत्यता पडताळून ती चिकित्सक दृष्टीने अभ्यासली पाहिजे याबाबत नेहमी आग्रही. सरांचे घर म्हणजे खरोखरच ज्ञानाचे व संशोधनाचे भांडारच जणू... विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन,मित्रांना स्नेह,मार्गदर्शन घेण्यासाठी ज्ञानाची पाणपोई असलेले ते आधुनिक गुरुकुलच...! केव्हाही जा प्रेमाचा शब्द,आपुलकीची चौकशी, मनातील शंकाच निरासरन झाले नाही असे कधी झाले नाही.

आदरणीय गुरु,तुम्ही आम्हाला नेहमी सांगत आलात की,कोणतीही कार्य पूर्ण होण्यात विचाराची किती जास्त भूमिका असते हे तुम्हाला कळलं तर तुम्ही कधी नकारार्थी विचार करण्याचे धाडस करणार नाहीया भूमिकेत आम्ही आजही जगतो आहे, आपल्या मार्गदर्शनाचा सहवासाचा प्रवास शब्दात न सामावणारा...आज भौगोलिकदृष्ट्या दूर असलो तरी नित्य आपल्या अनमोल शब्दांच्या सहवासात आहे.

म्हणतात ना,पावसाला अनुभव अन मातीकडून शिकावं... तसे तुमच्या अनुभवाने व सहसाने माझे जीवन समृद्ध करण्यास व भविष्यकालीन वाटचालीस दिशा मिळण्यास मदत झाली.प्रभावी अध्यापन कौशल्य, विषयज्ञान अघाध, अभ्यासक, संशोधक यांना आदर्श मार्गदर्शक, कष्ट, त्याग, समर्पण यांचा मिलाफ, फुले–शाहू –आंबेडकर विचाराचे गाढे अभ्यासक, विद्यार्थीप्रिय,संवेदनशील मनाचे आमचे गुरु डॉ.अशोक नारनवरे सर यांना वाढदिवसाच्या अंत:करणपूर्वक शुभेच्छा! निरोगी व आरोग्यदायी आयुष्य लाभो हीच प्रार्थना!

जवळा येथे श्रीराम जन्मोत्सवानिमित्त रंगला जंगी कुस्त्यांचा फड

दिंद्रुड/प्रतिनिधी

पंचक्रोशीतील फकीर जवळा येथे यावर्षी प्रथमच राम जन्मोत्सवानिमित्त जंगी कुस्त्यांच्या दंगली चे आयोजन गावकऱ्यांच्या वतीने काल (दि०६) रविवारी करण्यात आले होते. फडातील अंतिम सामना जय हनुमान तालीमच्या अनिकेत गोरे याने जिंकला. त्याला मानाची गदा व रोख पाचहजार रुपये देऊन गावकऱ्यांच्या वतीने सन्मानित करण्यात आले. रणरणत्या उन्हातही कुस्ती शौकीन मंडळी हजारोंच्या संख्येने उपस्थित होती. ग्रामस्थांच्या वतीने सावली, पाणी, पोलिस बंदोबस्त आदी बाबतीत चोख नियोजन करण्यात आले होते. कुस्ती स्पर्धेचे उद्घाटन फकीर जवळा (ता.धारुर) गावचे सरपंच त्रिंबक साबळे, जय हनुमान कुस्ती तालीमचे वस्ताद ज्ञानोबा गोरे, रावसाहेब आब्दागिरे, काशिनाथ साबळे, विष्णू खांडेकर, शिवाजी साबळे, केशव साबळे आदी प्रमुख गावकऱ्यांच्या उपस्थितीत करण्यात आले. यावेळी देवदूत प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष बंडू खांडेकर, प्रदीप ठोंबरे, हनुमंत भोसले, विठ्ठल माने आदींची उपस्थिती होती. रविवारी दुपारी रंगलेल्या कुस्तीच्या आखाड्यात अनेक नामवंत पैलवानांनी आकर्षक कुस्त्या केल्या. समस्त गावकऱ्यांच्या देखरेखीखाली कुस्तीची दंगल सुरळीत पार पडली. फडात रावसाहेब तिडके, हनुमान मुंडे, शिवाजी साबळे, अशोक खांडेकर, प्रशांत चोपडे आदींनी पंच म्हणून भूमिका निभावली. यावेळी बारा वर्षीय वयोगटापासून ते तीस वर्षांपर्यंत च्या मल्लांमध्ये कुस्त्यांची दंगल रंगली. शंभर रुपयांपासून ते पाच हजार रुपयांची बक्षिसे जिंकलेल्या मल्लांना देण्यात आली. शेवटची पाच हजार रुपयांची कुस्ती सायंकाळी साडेसहा वाजता संपली. ही कुस्ती जवळा येथील जय हनुमान तालीमच्या अनिकेत गोरे व परभणी येथील पांडुरंग श्रावले यांच्यात खेळवण्यात आली. अनिकेत गोरे याने श्रावलेची पाठ लोळवत कुस्ती मारली. दोन नंबरच्या दोन कुस्त्या लखन बडे (श्रीक्षेत्र देवदहिफळ, धारूर) व धनराज केंद्रे आणि लक्ष्मण करे व हनुमान गिरी यांच्यात झाल्या. यासोबतच सुनील बडे, किरण नवराळे, समीर शेख, समाधान गाडे (गंगाखेड), वैभव खटींग (परभणी), बाळू सलगर (वाघाळा, परळी), बाळू चामनर (येल्डा, अंबाजोगाई), सूरज शेख, राहुल लगड (तेलगाव), बबलू नाराळे, आमिर शेख, अक्षय खांडेकर, बंटी लटपटे आदि नामवंत मल्लांनी जवळा गावच्या काळ्या मातीत रोमहर्षक कुस्त्या खेळल्या. महादेव मुजमूले व सुखदेव देवकते यांनी या जंगी कुस्त्यांचे पहाडी आवाजात समालोचन केले.

पान एक वरून

...तर संघर्षाच्या तयारीचे

शंकर पार्वती नगर आदी भागातील पाण्याची टंचाई काही प्रमाणात दूर होण्यास मदत होणार आहे. प्रशासनाने या गंभीर प्रश्नाची दखल घेऊन पाणी सोडावे अन्यथा नागरिकांच्या प्रश्नासाठी वेळप्रसंगी संघर्ष करावा लागला तरी तो करण्याची आपली तयारी असल्याची भूमिका राजेभाऊ फड यांनी मांडली. यावर जिल्हाधिकारी अविनाश पाठक यांनी लवकरात लवकर कार्यवाही करू आणि कन्हेरवाडी लघुसिंचन प्रकल्पातील पाणी नदीपात्रात सोडण्याचे आदेश देऊ असे आश्वासन दिले आहे.

...म्हणून धर्माधिष्ठित चारित्र्य

परळी वैजनाथ जवळील डोंगरतुकाई हे जाज्वल्य ठिकाण आहे.या मंदिरात गुहेत साधारणत: चार ते पाच पायऱ्या उतरून गेल्यावर खाली तळघर लागते. तळघर साधारणत: पाच फूट लांबी रुंदीचे आहे. याच गुहेत श्री.दत्तात्रय अवतार प.पू.श्री. श्रीमन नृसिंह सरस्वती स्वामी महाराज (गाणगापूर) हे याच गुहेत एक वर्ष वास्तव्यास राहिले होते. या अनुषंगानेच परळी वैजनाथ पवित्र नगरीमध्ये श्रीगुरुचरित्र सारामृत पारायण व श्रीगुरुचरित्र कथामृत सोहळा सोमवार दि.०७–०४– २०२५ ते गुरुवार दि.१०–०४–२०२५ आयोजित करण्यात आला आहे. ९० वर्षापूर्वी संत कवी परमपूज्य दासगणू महाराजांनी श्री गुरुचरित्र या सिद्धग्रंथावर आधारित श्री गुरुचरित्र सारामृत हा सिद्धग्रंथ लिहला आहे. सांप्रत काळाचा विचार करून या धकाधकीच्या काळात श्रीगुरुचरित्राची नितांत गरज असल्याकारणाने सर्व कडक नियमांना शिथिलता देऊन सर्व समाजातील स्त्री– पुरुषांना वाचता येण्याकरता या ग्रंथाची निर्मिती करून घेतली. श्री वैजनाथ ट्रस्ट व गुरुतत्त्व प्रदीप यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित या सोहळ्यात शहर व परिसरातील भाविकांनी मोठ्या संख्येनै पारायणात सहभाग घेतला आहे. दर्शन मंडप, वैद्यनाथ मंदिर, श्री क्षेत्र परळी वैजनाथ येथे आज सोमवार दि.०७–०४– २०२५ रोजी सकाळी रुद्र अभिषेक करण्यात आला.त्यानंतर श्री गुरुचरित्र सारामृत पारायणास प्रारंभ झाला..प.पू. मकरंद महाराज (पिठाधिपती, श्री क्षेत्र दत्तधाम (कारेगाव), परभणी श्री गुरुचरित्र कथामृत विवेचन केले.यावेळी बोलताना परमपूज्य मकरंद महाराज यांनी सांगितले की, गुरुकृपेशिवाय जगात कोणतीही गोष्ट सकारात्मक नाही. गुरुचरित्र ग्रंथ हा जीवनाला दिशादर्शक व मार्गदर्शक असा ग्रंथ आहे. या ग्रंथातील साधने आणि सिद्धांताचा अवलंब केल्यास कल्याणकारी जीवन दूर नाही. गुरुचरित्र सारामृत ग्रंथाच्या अनुक्रमणिके विषयी त्यांनी आज कथामृतामध्ये सविस्तर माहिती दिली. अतिशय रसाळ वाणीतून परमपूज्य मकरंद महाराज यांनी केलेले विवेचन ऐकताना भाविक तल्लीन झाले होते. यावेळी भाविक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

औरंगजेबाची कबर असलेल्या

संरक्षित असून ती हटवता येणार नाही, असं मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी स्पष्ट केलं आहे. त्याचवेळी त्यांनी नमूद केलं की औरंगजेबाचं उदात्तीकरण होऊ देणार नाही. दरम्यान, आता खुलताबादचं नामांतर होणार असल्याची चर्चा आहे. सामाजिक न्यायमंत्री तथा छत्रपती संभाजीनगरचे पालकमंत्री संजय शिरसाट यांनी या नामांतराच्या मुद्द्यावर भाष्य केलं आहे. खुलताबादचं रत्नपूर असं नामांतर केलं जाईल, अशी माहिती शिरसाट यांनी दिली आहे.संजय शिरसाट म्हणाले, छत्रपती संभाजीनगरचं पूर्वी खडकी असं नाव होतं. कालांतराने त्याचं नाव औरंगाबाद असं झालं. त्याचप्रमाणे खुलताबादचं नाव पूर्वी रत्नपूर होतं. कालांतराने ते खुलताबाद झालं. औरंगजेबाने जे जे कारनामे केले त्यात शहरांची नावं बदलण्याचा प्रकारही त्याने केला. त्याने अनेक शहरांची नावं बदलली. धाराशिव, नगरचाही त्यात समावेश होता. आपल्या राज्यात ज्या ज्या शहरांच्या, ठिकाणांच्या नावात बाद–बाद (उदा : दौलताबाद) असा उल्लेख आहे ती सर्व नावं बदलली जातील. आम्ही (महायुती सरकार) नावं बदलण्याची प्रक्रिया हाती घेत आहोत. त्यानुसार खुलताबादचं रत्नपूर असं नाव असलं पाहिजे. कारण तेच नाव पूर्वी देखील होतं. औरंगाबादचं नाव बदललंय. तसंच आता खुलताबादचं बदललं पाहिजे, अशी आमची भूमिका आहे.

खुलताबादमध्ये स्मारक उभारणार : मंत्री शिरसाट म्हणाले, खुलताबादमध्ये ज्या ठिकाणी औरंगजेबाची कबर आहे तिथे मराठ्यांच्या शौर्याचं प्रतीक असलेल्या छत्रपती संभाजी महाराजांचे व छत्रपती शिवाजी महाराजांचे स्मारक उभारण्याबाबत आमच्याकडे निवेदने आली आहेत. त्यानुसार सरकार या ठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे व छत्रपती संभाजी महाराजांचे स्मारक उभारणार आहे. औरंगजेबाने ज्या ज्या गावांची, शहरांची नावं बदलली ती सर्व नावं बदलली जातील. राज्य सरकारने याआधी औरंगाबादचं ‘छत्रपती संभाजीनगर’, उस्मानाबादचं ‘धाराशिव’ व अहमदनगरचं ‘अहिल्यादेवी होळकर नगर’ असं नामांतर केलं आहे.

दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालय

त्यांच्या ओव्हरीज काढण्यात आल्या होत्या.२८ मार्च २०२५ ला सकाळी ९ वाजता रुग्ण इश्वरी त्यांचे पती आणि नातेवाईक डॉ. घैसास यांना फोन करुन एक दिवसापूर्वी रक्तस्त्राव होत असल्याने बाह्यरुग्ण विभागात उपचारांसाठी आले होते.

साडेपाच तास ईश्वरी भिसे उपचारांविना : डॉ.घैसास, डॉ. रुचिका कांबळे आणि श्रीमती रसिका सावंत यांनी तपासणी केली आणि तनिषा यांना रुग्णालयात दाखल होण्याचा सल्ला दिला. अर्भक कक्षातील शिल्पा कलानी यांची भेटही करुन देण्यात आली. कमी वजनांची सात महिन्यांची जुळी मुले, जुन्या आजाराची गुंतागुंत आणि कमीत २ ते अडीच महिने एनआयसीयू विभागात उपचार करावे लागतील हे समजावून सांगण्यात आलं आणि यासाठी १० ते २० लाख रुपये खर्च लागेल याची कल्पना देण्यात आली. तोपर्यंत त्यांना बाह्यरुग्ण विभागातील बेडवर विश्रांती आणि देखभालीसाठी ठेवण्यात आलं होतं. रुग्ण तनिषा यांच्या नातेवाईकांनी तुम्ही त्यांना दाखल करुन घ्या पैशांच्या व्यवस्थेसाठी प्रयत्न करत आहोत असं सांगितलं. सदरील माता अतिजोखमीची माता होती. तसंच रुग्णालयात आल्यानंतर त्यांचा रक्तदाबही वाढला होता. त्यामुळे रुग्णाला दाखल न करुन घेतलं गेल्याने रुग्ण दुपारी २.३६ च्या सुमारास उपचारांविना निघून गेल्याचं दिसून आलं.

विजेच्या लपंडावामुळे नागरिक

पुरवठा होत नसल्याने खंडित होत आहे तरी विज वितरण कंपनीने विज पुरवठा सुरळीत करण्यात यावा अशी मागणी नागरिकांनी केली आहे.

वक्फ’ कायद्याविरोधात

असलेले ज्येष्ठ वकील कपिल सिबल यांनी याबाबत निवेदन दिले होते. सिबल यांच्याव्यतिरिक्त वरिष्ठ वकील अभिषेक सिंघवी आणि वकील निजाम पाशा यांनीही इतर याचिका या वेळी नमूद केल्या. संसदेच्या दोन्ही सभागृहांमध्ये जोरदार चर्चेनंतर मंजूर झालेल्या ‘वक्फ (दुरुस्ती) विधेयक, २०२५’ ला राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी शनिवारी मान्यता दिली. परंतु या कायद्याच्या वैधतेला आव्हान देणाऱ्या अनेक याचिका सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आल्या आहेत. त्यात काँग्रेस खासदार मोहम्मद जावेद, ‘एमआयएम’चे अध्यक्ष खासदार असदुद्दिन ओवैसी आणि आम आदमी पक्षाचे (आप) आमदार अमानतुल्ला खान यांच्याही याचिका समाविष्ट आहेत.सरन्यायाधीश खन्ना यांनी वकिलांना या प्रकरणाची याचिका खंडपीठासमोर सूचिबद्ध करण्यासाठी पत्र देण्यास किंवा ई–मेल पाठवण्यास सांगितले.

त्यावर सिबल यांनी यादी पाठविल्याचे नमूद केल्यावर, ‘निर्णय घेऊन आम्ही त्याची यादी करू’, असे सरन्यायाधीशांनी सांगितले. दरम्यान, ‘ऑल इंडिया मुस्लीम पर्सनल लॉ बोर्डा’नेही (एआयएमपीएलबी) वक्फ (दुरुस्ती) कायदा, २०२५ च्या घटनात्मक वैधतेविरुद्ध सर्वोच्च न्यायालयात रविवारी याचिका दाखल केली. विधेयकातील दुरुस्त्या मनमानी, भेदभावपूर्ण आणि बहिष्कारावर आधारित असल्याचा आक्षेप ‘एआयएमपीएलबी’चे प्रवक्ते एस क्यू आर इलियास यांनी केला आहे.आतापर्यंत वक्फ कायद्याच्या वैधतेला आव्हान देणाऱ्या १० याचिका सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आल्या आहेत.

पान सहा वरून

राम नवमीनिमित्त जनजागृती

विलास खरात, बंटी नरवाडे, चंदू आंभोरे, कमलेश आगरकर, विशाल वर्मा,राहुल कापुरे, शाम कुटे, गणेश उंबरकर तसेच निसर्ग मल्टीपर्पज फाउंडेशनची संपूर्ण टीम व ‘मी लोणारकर’ टीम यांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला.या उपक्रमामुळे रामनवमीच्या आनंदोत्सवात पर्यावरणाबाबतची सजगता देखील जपली गेली. निसर्गाचे रक्षण आणि प्राणिमात्रांविषयी कळकळ ठेवणाऱ्या या जनजागृतीचे सर्वत्र कौतुक होत आहे.

गेवराईत रामजन्मोत्सव

महाराज चौका पासुन ते मिरवणूक मार्गावरून सजवलेल्या रथातुन,भगवे ध्वज,ढोल ताशाच्या गजरात भव्य मिरवणूक काढण्यात आली. यावेळी रामनवमी उत्सव समितीचे अध्यक्ष सतीश दाभाडे यांच्यासह सर्व पदाधिकारी उपस्थित होते.

केजमध्ये जलजीवनची

कामांसह इतर कामे अर्धवट सोडून दिल्याने दोन वर्षांपासून ही कामे अपूर्ण राहिली आहेत. त्यात सुरुवातीच्या काळात कंत्राटदारांच्या मनमानीनुसार होत असलेल्या कामासंदर्भात तक्रारी करणाऱ्या नागरिकांवर काम अडविल्याचे गुन्हे दाखल करण्याची भूमिका जिल्हा परिषदेच्या वतीने घेण्यात आली होती. त्यामुळे अनेक ठिकाणी ग्रामस्थांनी या कामाकडे दुर्लक्ष केले. काही ठिकाणी स्थानिक पुढाऱ्यांच्या हाताशी धरून केलेली कामे ही पूर्ण झालेली नाहीत. त्यामुळे केंद्र शासनाने आणलेल्या या योजनेचा केज तालुक्यातील ज्या गावात ही योजना मंजूर करण्यात आली. अशा २० गावात या योजनेचा लाभ मिळालेला नाही. परिणामी, शासनाने या योजनेवर खर्च केलेल्या कोट्यवधी रूपायांच्या निधीवर कंत्राटदारांनी हल्ला मारला आहे. ही कामे पूर्ण न झाल्याने ग्रामस्थांना भर उन्हाळ्याच्या काळात टंचाईचा सामना करावा लागत आहे. त्यामुळे अर्धवट कामे तात्काळ पूर्ण करण्यात यावेत, अशी केज तालुक्यातील ग्रामस्थांकडून जिल्हा परिषद प्रशासनाकडे करण्यात येत आहे.

खाजगी बँकाचा गाशा

बाळगुन आपल्या ठेवीचा बचाव करावा तसेच जास्त प्रमाणात ठेवी ठेवली असेल तर आताच तात्काळ ठेवी काढून घेण्याचा प्रयत्न करावा कारण खाजगी बँकांनी गाशा गुंडाळून बँका बंद केल्यावर काही केले तरी तुमची ठेवी परत मिळणार नाहीत त्यामुळे चिंचोली माळी येथील खाजगी बँकांच्या खातेदारांनी सावधानता बाळगावी असे चर्चा सत्र नागरिकांन मध्ये सुरू झाले आहे.

संपादक : **बाळासाहेब भगवान मस्के**, कार्यकारी संपादक : **सुनिल मसू डोंगरे**

हे दैनिक प्रकाशक,मुद्रक,मालक,संपादक बाळासाहेब भगवान मस्के यांनी बी.एम.प्रिंटर्स ॲन्ड पब्लिकेशन, बीड, ता.जि.बीड येथे छापून दैनिक बीड पुण्यभूमी तहसीलच्यामागे, डीपी रोड बीड (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले.

(अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.) न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत दुरध्वनी–०२४४२–२९९०८४,ई–मेल–beedpunyabhumi@gmail.com

Daily Beed punyabhumi hews paper owner, publisher, Edit Balasaheb Bhagwan Maske has printed at B.M. printexs, behing the tehsil, dp road (Maharashtra) 431122
Published at daily Beed Punyabhumi office, behing the tehsil, dp road, beed -431122 Phone No. (02442)299084, Email-beedpunyabhumi@gmail.com

दररोजच्या घडामोडीसाठी वाचत रहा... पुण्यभूमी

जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थी जोपासतात पर्यावरण संवर्धन

शहापूर : बावघर जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थी परिसरातील झाडांना पाणी टाकून त्यांना नवसंजीवनी देऊन पर्यावरण संवर्धन जोपासण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. शहापूर तालुक्यातील वासिंदपासून जवळपास दहा ते बारा किमी अंतरावर असलेल्या बावघर या जिल्हा परिषद शाळेतील विद्यार्थ्यांनी शाळेतील शिक्षिका हर्षला

गोष्टे यांच्या संकल्पनेतून येथील रखरखत्या उन्हात पाण्याची नितांत आवश्यकता असणाऱ्या झाडांचा शोध घेत आणि त्या झाडांना दैनंदिन पाणी टाकून झाडांना नव्याने उभारी घेण्यास मदत केली असल्याचे शाळेचे मुख्याध्यापक सचिन ढमणे यांनी सांगितले. यामध्ये वड, पिंपळ, डीकामाळी, आंबा, पेरू यासारखी झाडे शोधून गावातून पाणी आणून या झाडांना पाणी घातले जाते. त्यामुळे आवश्यक असलेल्या झाडांना पाणी टाकून त्यांना नवसंजीवनी देऊन पर्यावरण संवर्धन जोपासण्याचा प्रयत्न शाळेतील शिक्षक व विद्यार्थी करीत आहेत. सदरचा उपक्रम पर्यावरण संवर्धनास आणि विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यावरणाविषयी आपुलकी बाळगण्यास निश्चितच मदत करेल त्यामुळे या उपक्रमाचे कौतुक करून सर्व शाळांनी असे उपक्रम राबविण्याचे आवाहन विस्तार अधिकारी हिराजी वेखंडे, केंद्रप्रमुख पी.व्ही. शिर्के यांनी केले, तर गटशिक्षणाधिकारी बी. टी. चव्हाण यांच्या मार्गदर्शनाखाली तालुक्यातील अनेक जिल्हा परिषद शाळेत शैक्षणिक अध्यापनाबरोबर उपक्रम राबविले जात आहेत.

बदलापुरात रेडी रेकनरच्या वाढलेल्या दराने गृहखरेदी महागणार

मात्र सरकारचे उत्पन्न वाढणार

◆ बदलापूर (प्रतिनिधी) :

शासनाच्या लाडकी बहीण आणि इतर योजनांमुळे तिजोरीत खडखडाट झाल्याने शासनाला आनंदाचा शिधा' तसेच 'शिवभोजन थाळी' या सारख्या योजना बंद कराव्या लागल्या. मात्र आता शासनाने रेडी रेकनरचे दरामध्ये वाढ केल्याने राज्याच्या महसुलात भर पडण्याची चिन्ह आहेत पण या दरवाढीमुळे मध्यमवर्गीयांचे हक्काच्या घराचे स्वप्न दुभंगणार आहे असे दिसते. रेडी रेकनरच्या दरात ५ टक्के दरवाढ अपेक्षित असताना बदलापुरात काही भागात १० टक्के, तर काही भागात २० टक्के दरवाढ झाली आहे यामुळे महसूल नक्कीच वाढणार आहे. बदलापुरात अनेक ठिकाणी विकासकामे होत आहेत मात्र मोठ्या वाढलेल्या दरवाढीमुळे घरखरेदी कमी होऊ शकते. त्यामुळे या क्षेत्रात पुन्हा खिळ बसण्याची शक्यता असून मागणी व पुरवठा दोन्ही घटकांवर त्याचा परिणाम होऊ शकतो.

रेडी रेकनरचे दर वाढल्यामुळे गृहकर्जाच्या रकमेत वाढ होईल परिणामी घरांच्या किमती, मुद्रांक शुल्क आदींसाठी जास्त पैसे मोजावे लागतील. त्यातच बिल्डरांकडून नवीन घर खरेदी करणाऱ्यांना जीएसटी द्यावा लागतो. त्यासाठीदेखील जास्त पैसे मोजावे लागतील. त्यामुळे ही दरवाढ अन्यायकारक असून त्याचा परिणाम बदलापुरातील घरांच्या किमतींवर तसेच मालमत्ता करावरही होणार असल्याने बिल्डर्स असोसिएशनसह बदलापुरातील लोकप्रतिनिधीही याबाबत शासनाकडे दाद मागण्याच्या तयारीत आहेत.

३१ मार्च २०२५ रोजीच्या राज्य शासनाच्या शासन निर्णयानुसार नगर पालिका क्षेत्रात रेडी रेकनरच्या दरात सरासरी ५ टक्के वाढ होणार असल्याबाबत नमूद करण्यात आले होते; परंतु बदलापूर शहरात मात्र रेडी रेकनरच्या दरात दरात १० ते २० टक्क्यांपर्यंत वाढ झाली आहे. बदलापूर शहरातील खरवई, ज्युवेळी, मानकिवली, बेलवली, एरंजाड, सोनवली आदी भागात रेडी रेकनरच्या दरात २० टक्के तर कात्रप, शिरगाव. गाव, कुळगाव या परिसरात १० टक्के दरवाढ झाली आहे. वास्तविक पाहता सद्यस्थितीत बदलापुरात ज्या दरात सदनिका उपलब्ध आहेत. त्यापेक्षा रेडी रेकनर दर २० टक्के अधिक असल्यामुळे बदलापुरात घरे आता सर्वसामान्यांच्या क्षमतेबाहेर गेली आहेत. त्यामुळे जमिनीच्या दरात व दुकानांच्या दरात वाढ होणे अपेक्षित असताना सदनिकांच्या दरात मोठी वाढ केल्यामुळे आर्थिक भार सोसावा लागणार असल्याचे मत भाजपाचे माजी नगरसेवक व बदलापूर अंबरनाथ बिल्डर्स असोसिएशनचे उपाध्यक्ष संभाजी शिंदे यांनी व्यक्त केले.

बांधकाम व्यवसाय संकटात

नगर पालिकेमध्ये बांधकाम नकाशा मंजूर करताना भरावयाचा विकास अधिभार, प्रीमियम मूल्य तसेच टीडीआर अधिभार व लेबर सेस आदी बाबी रेडी रेकनरशी संबंधित असल्यामुळे विकासक हा त्याचा भार साहजिकच दुकान व सदनिका ग्राहकांवर टाकणार आहेत. त्यामुळे बदलापुरात घरांच्या किंमती अंदाजे १५ ते २० टक्क्यांनी वाढण्याची शक्यता आहे. सद्यस्थितीत बदलापुरात परवडणारी घरे उपलब्ध असताना अनेक ग्राहक घरे घेण्यास इच्छुक नाहीत. त्यामुळे बांधकाम क्षेत्रावर मंदीचे सावट आहे. त्यात रेडी रेकनर दरवाढीचा परिणाम होऊन बांधकाम व्यवसाय धोक्यात येण्याची भीती संभाजी शिंदे यांनी व्यक्त केली आहे.

मालमत्ता कर वाढणार : कुळगाव बदलापूर नगर परिषदेत मालमत्ता करप्रणाली भांडवली मूल्यावर आधारित आहे. त्यामुळे ती रेडी रेकनर दराशी संबंधित असल्याने या दरवाढीचा परिणाम आगामी वर्षातील नागरिकांच्या मालमत्ता कराच्या वाढीमध्ये दिसणार आहे. त्यामुळे १० टक्के रेडी रेकनर दरवाढ झालेल्या भागात मालमत्ताकरात १० टक्क्यांची, तर २० टक्के दरवाढ असलेल्या भागात २० टक्के वाढ होणार आहे.

शासनाकडे दाद मागणार

राज्य शासनाने डिसेंबर महिन्यात जिल्हाधिकारी कार्यालयात दर बदलाविषयी बोलाविलेल्या बैठकीत ही दरवाढ ५ टक्के पेक्षा जास्त असू नये व बाजारभावाशी सुसंगत असावी, अशी मागणी करण्यात आली होती. याबाबत शासन निर्णयामध्येही स्पष्टपणे ही दरवाढ नगर पालिका क्षेत्रात ४.९७ टक्के नमूद आहे. असे असताना बदलापूर शहरात झालेली ही वाढ अन्यायकारक असल्याने याबाबत शासनाकडे दाद मागण्यात येणार आहे. ही दरवाढ ५ टक्क्यापर्यंत करण्याची मागणी राज्यसरकारकडे करण्यात येणार आहे. बांधकाम व्यावसायिकाची संघटना बदलापूर अंबरनाथ बिल्डर्स असोसिएशन देखील याबाबत राज्य शासनाकडे दाद मागणार आहे.

नाशिकला जाण्यासाठी असणार पर्यायी मार्ग

माजिवडा उड्डाणपूल १५ दिवस बंद

◆ ठाणे (प्रतिनिधी) :

मुंबई आणि मुंबई महानगर प्रदेशात मोठ्या प्रमाणात मेट्रोचे जाळे पसरवण्यात येत आहे. अनेक मेट्रो प्रकल्पांची कामे वेगाने सुरू आहेत. मेट्रोच्या या कामांमुळे अनेक भागांत खोदकाम करण्यात येत आहे. त्यामुळे रस्ते बंद करण्यात येत आहेत. घोडबंदर भागात सध्या मेट्रोचे काम वेगाने सुरू आहे. याचाच एक भाग म्हणून माजीवडा मेट्रो स्टेशन येथे उभारण्यात आलेल्या मेट्रो स्टेशनवर मेट्रोचे छत उभारण्यासाठी कॉलम उभे केले जाणार आहेत. ५ एप्रिल ते २० एप्रिल दरम्यान मेट्रोचे हे काम चालणार आहे. मेट्रोच्या या कामामुळे ठाण्यात वाहतुकीत बदल करण्यात येणार आहेत. माजीवडा मेट्रो स्टेशन येथे उभारण्यात आलेल्या मेट्रो स्टेशनवर ५ एप्रिल ते २० एप्रिल दरम्यान मेट्रोचे छत उभारण्यासाठी कॉलम उभे केले जाणार आहेत. त्यावर जॅक बीम टाकून जॅक बीम उभारल्यानंतर राफ्टर उभारला जाणार आहे. या काळात येथील वाहतुकीत बदल करण्यात येणार असल्याची माहिती ठाणे वाहतूक विभागाने दिली आहे; परंतु या कामामुळे वाहतूक कोंडीत आणखी भर पडण्याची चिन्हे आहेत. मेट्रोच्या छताचे काम ६० टनी मोबाइल क्रेनच्या साहाय्याने करण्यात येणार आहे.

त्यासाठी ही क्रेन मुंबई, नाशिक, घोडबदंर, माजीवडा उड्डाणपुलावरील मुख्य वाहिनीवर ज्युपिटर चढणी या ठिकाणी उभी करून हे काम होणार आहे. त्यासाठी माजीवड ब्रिजवरून मुंबईकडून नाशिक अथव घोडबंदरकडे जाणारी सर्व प्रकारचं वाहतूक पूर्णपणे बंद करावी लागणा आहे. त्यामुळे या परिसरात वाहतूव कोंडी होऊ नये, यासाठी वाहतूव विभागाने वाहतुकीत बदल केर आहेत. माजिवडा उड्डाणपूल १ दिवस वाहतुकीसाठी बंद ठेवण्या येणार आहे. त्यामुळे मुंबईहू नाशिक अथवा गुजरातकडे जाणा वाहतूक या पुलावरून बंद असणा आहे. वाहतूक विभागाने पर्यायी मा उपलब्ध करून दिला आहे.

...असा करावा लागणार प्रवास

- मुंबईकडून घोडबंदर अथवा भिवंडीकडे जाणाऱ्या सर्व वाहनांना विवियाना मॉल समोरील ब्रीज चढणीच्या सुरुवातीला दुभाजकाजवळ प्रवेश बंद केला जाणार आहे. ही वाहने ज्युपिटर हॉस्पिटल समोरील स्लीप रोडने जाऊन कापूरबावडी मार्गे इच्छीत स्थळी जातील.
- नाशिककडे जाणाऱ्या वाहनाही ब्रिज चढणीच्या सुरुवातीला प्रवेश बंद करण्यात येणार आहे. त्यांनाही स्लीप रोडने जाऊन गोल्डन क्रॉसमार्गे पुढे जावे लागणार आहे. हे वाहतूक बदल ५ एप्रिलपासून १९ एप्रिलपर्यंत रात्री १० ते पहाटे ५ वाजेपर्यंत लागू असणार आहेत.

वेचक

एस. एस. टी. कॉलेजच्या राधा, गोल्डी पांडेची बॉल बॅडमिंटनसाठी निवड

कल्याण : एस. एस. टी. कॉलेजच्या खेळाडू राधा पांडे आणि गोल्डी पांडे यांची अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ बॉल बॅडमिंटन स्पर्धेसाठी मुंबई विद्यापीठाच्या संघात निवड झाली आहे. ही प्रतिष्ठित स्पर्धा तामिळनाडूतील अलगप्पा विद्यापीठात होणार आहे. या दोन्ही खेळाडूंची निवड त्यांच्या उत्कृष्ट कामगिरीच्या जोरावर झाली असून, त्यांच्या या यशाबद्दल महाविद्यालयाचे प्राचार्य, क्रीडा विभाग आणि संपूर्ण महाविद्यालय परिवाराने त्यांचे अभिनंदन केले आहे.

त्यांची निवड ही महाविद्यालयासाठी तसेच शहरासाठी अभिमानाची बाब आहे. या स्पर्धेत देशभरातील नामवंत विद्यापीठांच्या संघांचा समावेश असून, राधा पांडे आणि गोल्डी पांडे या दोघी आपली चमकदार कामगिरी दाखवून महाविद्यालयाच्या क्रीडा क्षेत्रात नवा इतिहास रचतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

रोटरी क्लब ऑफ डोंबिवली डायमंड्सतर्फे अन्नपूर्णा प्रकल्प उत्साहात

डोंबिवली : अंबरनाथ पूर्व येथे असलेल्या या संस्थेत अन्नपूर्णा प्रकल्प नुकताच राबवण्यात आला. या संस्थेत १८ वर्षांवरील अंध लोकांना ऑफिस फाईल्स बनवणे, अंध लोकांची पांढरी छडी बनवणे व इतर अनेक गोष्टींचे मोफत प्रशिक्षण दिले जाते. वस्तू बनवून त्यांची विक्री केली जाते. या संस्थेत अंध लोकांना राहण्याची व जेवणाची सोय मोफत आहे. प्रकल्प प्रमुख रोटेरियन मेहुल गोर यांनी या संस्थेत अंध लोकांसाठी धान्य देऊन संस्थेला हातभार लावला. संस्थेचे व्यवस्थापक संतोष कार्लेकर व संस्थेचे पदाधिकारी आनंद जयवंत यांनी या संस्थेबद्दल माहिती सांगितली. खरोखरच या संस्थेचे कार्य हे वाखाणण्याजोगे आहे. ही संस्था अंध गरजूंना मोफत प्रशिक्षण देऊन स्वतःचा चरितार्थ चालविण्यास व आपणही काहीतरी करू शकतो, यासाठी मदत करते व प्रोत्साहन देते. अध्यक्ष जगदीश तांबट व रोटरी क्लब ऑफ डोंबिवली डायमंड्सचे इतर पदाधिकारी यांच्यातर्फे काम करणाऱ्या अंध लोकांचे कौतुक करण्यात आले. तसेच रोटरी क्लब ऑफ डोंबिवली डायमंड्सकडून संस्थेला जी शक्य आहे ती मदत करण्याचे आश्वासन दिले. या प्रकल्पाला अध्यक्ष रोटेरियन जगदीश तांबट, सचिव रोटेरियन संजय टेंबे, खजिनदार रोटेरियन मनोज क्षीरसागर, प्रकल्प प्रमुख रोटेरियन मेहुल गोर, रोटेरियन विलास डुंबरे तसेच संस्थेचे व्यवस्थापक संतोष कार्लेकर व संस्थेचे पदाधिकारी आनंद जयवंत उपस्थित होते.

मुरबाडमध्ये फिरत्या पोलीस ठाण्याचा उपक्रम

मुरबाड : ग्रामीण पोलीस अधीक्षक डॉ. डी. एस. स्वामी यांच्या मार्गदर्शनाखाली मुरबाड वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक संदीप गीते यांच्या नेतृत्वाखाली संपूर्ण मुरबाड पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत फिरते पोलीस स्टेशन हा अभिनव उपक्रम सुरू करण्यात आला आहे. या उपक्रमाचा मुख्य उद्देश म्हणजे पोलीस सेवा अधिक लोकाभिमुख करणे, नागरिकांमध्ये कायद्याची जागरूकता वाढवणे तसेच थेट जनतेपर्यंत पोहोचून त्यांच्या तक्रारी ऐकणे आणि त्यांचे त्वरित निराकरण करणे. या उपक्रमाद्वारे पोलीस अधिकाऱ्यांचे पथक गावोगावी जाऊन नागरिकांशी थेट संवाद साधत आहे. नवीन कायद्यांची माहिती, सुरक्षेबाबत मार्गदर्शन तसेच जनजागृतीसाठी विविध माहितीपर छत्रपती दाखवण्यात येतात, विशेष म्हणजे, या उपक्रमात नागरिकांच्या तक्रारी त्यांच्या घरपोच जाऊन ऐकल्या जात आहेत आणि शक्य तितक्या लवकर उपाययोजना केल्या जात आहेत. हा उपक्रम नागरिकांमध्ये विश्वास निर्माण करणारा आणि पोलीस व जनतेमधील बंध अधिक बळकट करणारा ठरत आहे. मुरबाडमधील नागरिकांनीही या उपक्रमाचे भरभरून स्वागत केले असून, त्यांच्या प्रतिक्रिया अत्यंत सकारात्मक आहेत.

मुख्याध्यापक सहविचार सभेत अनेक विषयांवर सखोल चर्चा

◆ कल्याण (प्रतिनिधी) :

कोकण विभाग शिक्षक मतदार संघाचे आमदार ज्ञानेश्वर म्हात्रे यांच्या नेतृत्वाखाली ठाणे जिल्हा माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मुख्याध्यापक संघ शिक्षण विभाग माध्यमिक जिल्हा परिषद ठाणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने मुख्याध्यापक सहविचार सभा महात्मा गांधी विद्यालय अंबरनाथ येथे शनिवारी उत्तमरित्या पार पाडण्यात आली. यावेळी मार्गदर्शन करत असताना शाळा, मुख्याध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी यांच्या संबंधित आधार व्हॅलिडेशन, अपार आयडी जनरेशन, निपुण भारत अंतर्गत एफएलएन कार्यक्रम, संच मान्यता स्कॉफ पोर्टलवर माहिती भरणे, तसेच शाळांच्या प्रशासकीय व आर्थिक अडचणी सोडवण्यासाठी उपाययोजना अशा अनेक विषयांवर सखोल चर्चा करण्यात आली.

यावेळी ठाणे जिल्हा माध्य. शिक्षणाधिकारी ललिता दहितुले, शिक्षणाधिकारी लेखाधिकारी दिलीप घनगाव, उपशिक्षणाधिकारी मोहिते, संदीप पाटील, महाराष्ट्र राज्य जवाहर बालभवन सदस्य प्रशांत भामरे, शिक्षण उपनिरीक्षक उपसंचालक कार्यालय भक्ती गोरे हे प्रमुख अतिथी व मार्गदर्शक म्हणून कार्यक्रमास उपस्थित होते. या कार्यक्रमासाठी ठाणे जिल्हा मुख्याध्यापक संघाचे अध्यक्ष गणेश पाटील यांनी प्रास्ताविक सादर केले. ठाणे जिल्हा मुख्याध्यापक संघाचे सचिव प्रवीण लोंढे, महाराष्ट्र राज्य मुख्याध्यापक महामंडळ मुंबई विभागीय अध्यक्ष अनिल पाटील, सचिव विजय राणे व मुख्याध्यापक संघाच्या सर्व जिल्हा कार्यकारी पदाधिकारी यांनी कार्यक्रम यशस्वीरित्या पार पाडला.

एकलव्य स्कूल प्रवेशासाठी कळमपाडा शाळेतील ५ विद्यार्थ्यांची निवड

◆ शहापूर (वार्ताहर) :

जिल्हा परिषद कळमपाडा शाळेतील पाच विद्यार्थ्यांची एकलव्य स्कूल प्रवेशासाठी निवड झाली आहे. राष्ट्रीय आदिवासी छात्र समिती मार्गदर्शक सूचनांनुसार सन २०२५-२६ च्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाराष्ट्रातील एकलव्य मॉडेल रेसिडेन्शियल स्कूलची प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात आली. त्याअंतर्गत २३ फेब्रुवारीला प्रवेशपूर्व परीक्षा घेण्यात आली होती. त्या परीक्षेचा निकाल नुकताच जाहीर झाला असून शहापूर तालुक्यातील दुर्गम भागातील जिल्हा परिषद शाळा कळमपाडा येथील ५ विद्यार्थ्यांची निवड झाली आहे.

यामध्ये कपिल कोंडूराम हिंदोळा, भावेश अशोक बांगारा, निशार अरुण वाख, ऋतिक जैतू बांगारा व संस्कार अरुण बांगारा अशी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे आहेत. पहिल्याच प्रयत्नात या शाळेची या परीक्षेला प्रविष्ट

झालेली सर्व मुले प्रवेशपात्र ठरल्याने मार्गदर्शक शिक्षक सुनील परटोले व मुख्याध्यापक प्रकाश झुगरे यांच्यावर कौतुकाचा वर्षाव होत आहे, तर दरवर्षी या शाळेतील विद्यार्थी जवाहर नवोदय प्रवेश परीक्षा, शिष्यवृत्ती परीक्षा यांसारख्या परीक्षांमध्ये गुणवत्ता यादीत येत असल्याचे शिक्षक सुनील परटोले यांनी सांगितले. दरम्यान, दुर्गम आदिवासी भागातील हुशार मुलांना उच्च दर्जाचे शिक्षण मिळावे यासाठी नाशिक, ठाणे, अमरावती, नागपूर या चार अपर आयुक्त कार्यक्षेत्रांमध्ये महाराष्ट्र ट्रायबल पब्लिक स्कूल सोसायटी (नाशिक) मार्फत सीबीएसई बोर्डाच्या ३७ एकलव्य निवासी शाळा चालवल्या जातात या ठिकाणी विद्यार्थ्यांना मोफत शिक्षण, निवास, भोजन, गणवेश आदी सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत.

ठाण्यात माजी नगरसेविकेसह कार्यकर्त्यांच भाजपामध्ये प्रवेश

ठाणे (प्रतिनिधी) : भाजपाच स्थापना दिन व श्री राम नवमीच पवित्र योग साधत भाजपा जिल्हाध्यक्ष संजय वाघुले यांच्य पुढाकाराने राष्ट्रवादी काँग्रेसच्य शरद पवार गटाचे माजी नगरसेविक छायाताई राव, मधुर राव, सामाजिव कार्यकर्ते योगेश भंडारी, घोडबंद भागातील लाँड्री असोसिएशनचे अध्यक्ष विजय कनोजिया यांनी अनेव कार्यकर्त्यांसह भाजपामध्ये प्रवेश केला. भाजपाच्या ठाणे विभागी कार्यालयात सकाळी झालेल्य कार्यक्रमात भाजपाचे आमदार संजय केळकर, आमदार निरंजन डावखरे जिल्हाध्यक्ष संजय वाघुले यांनी पक्षप्रवेश करणाऱ्या कार्यकर्त्यांचे स्वागत केले. जिल्हाध्यक्ष संजय वाघुले यांच्या पुढाकाराने गेल्य काही दिवसांपासून सामाजिव कार्यकर्त्यांबरोबरच विविध पक्षातील कार्यकर्ते भाजपामध्ये प्रवेश करीत आहेत. शिवसेना उद्धव ठाकं गटाच्या माजी नगरसेविका रागिण बैरीशेट्टी यांनी प्रवेश केला होता.

डोंबिवलीत श्री राम नवमी उत्साहात

◆ डोंबिवली (प्रतिनिधी) :

डोंबिवली शहरांमध्ये ठिकाणी ठिकठिकाणी राम नवमीचा उत्सव मोठ्या प्रमाणात संपन्न झाला. डोंबिवली पूर्वेला आफळे राम मंदिर, येथे बरोबर बारा वाजता श्री रामाचा जन्म झाला त्यावेळी श्री रामाची मूर्ती पाळण्यात ठेऊन रामाची ओवी म्हणजे राम जन्मला हे गाणे गात पाळण्याला झोका देते श्री रामाच्या नावाने गजर केला "श्री राम जय जय राम जय जय रघुवीर समर्थ" तत्पूर्वी राम जन्मचे कीर्तन झाले.

डोंबिवली परिसरात ज्या ज्या ठिकाणी श्री साईबाबा मंदिर आहेत त्या ठिकाणी राम नवमीचा उत्सव साजरा करण्यात आला. सायंकाळी काही ठिकाणी गीत रामायणातील गाण्यांचे आयोजन करून प्रसाद म्हणून सुंठवडा देण्यात येत होता.

सदर उत्सव स्वामी समर्थ मठ, गजानन महाराज मठ आणि साईबाबा मंदिरात उत्सव साजरा करण्यात आला असंख नागरिकांनी मनोभावे पूजा व आरती केली जय श्री राम असा जयघोष करीत परिसर दणाणून सोडला.

कल्याणात भव्य सायकल रॅलीद्वारे अग्निशमन सुरक्षा जनजागृती

◆ कल्याण (प्रतिनिधी) :

वाढत्या आगीच्या घटना रोखण्यासह त्यासाठी आवश्यक उपाययोजनांबाबत नागरिकांमध्ये जनजागृती करण्यासाठी केडीएमसी अग्निशमन दलातर्फे आयोजित सायकल रॅलीला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाल्याचे दिसून आले. आधारवाडी येथील मुख्य अग्निशमन केंद्रापासून संपूर्ण शहरभर ही रॅली काढण्यात आली. १४ ते २१ एप्रिल दरम्यान संपूर्ण राज्यभरात अग्निशमन दल सप्ताह साजरा करण्यात येतो. त्याचाच एक भाग म्हणून केडीएसमी अग्निशमन दलाचे मुख्य अग्निशमन अधिकारी नामदेव चौधरी आणि केडीएमसीचे सायकल उपक्रमाचे नोडल अधिकारी प्रशांत भागवत यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही भव्य सायकल रॅली काढण्यात आली.

२०० सायकलिस्टसह ५०० नागरिकांचा सहभाग

केडीएमसीचे उपायुक्त संजय जाधव, ब्रँड ॲम्बेसेडर डॉ. प्रशांत पाटील, ४ आंतरराष्ट्रीय मॅरेथॉन धावपटू दिलीप घाडगे यांनी झेंडा दाखवून रॅलीला सुरुवात केली.

ज्यामध्ये कल्याण सायकलिस्ट असोसिएशन, कल्याण पूर्व सायकलिस्ट असोसिएशन, डोंबिवली सायकलिस्ट असोसिएशन, पलावा सायकलिस्ट असोसिएशन, हिरकणी सायकल ग्रुप आदी सायकल संघटनांच्या २०० सदस्यांसह अनेक हौशी सायकलपटूही उत्साहाने सहभागी झाले होते. विशेष म्हणजे यामध्ये प्रोफेशनल सायकलिस्ट सोबतच महिला आणि विद्यार्थी वर्गही मोठ्या संख्येने उपस्थित होता. एक चिंगारी करू शकते नुकसान भारी, आपातकालीन परिस्थितीत लिफ्टऐवजी जिन्याच्या वापर करा, आपली सुरक्षा आपला अधिकार, इमारतीमधील अग्निशमन यंत्रणा सतत कार्यान्वित ठेवा अग्निशम जनजागृतीपर विविध माहितीपू फलक या सायकलसमोर लावण्या आले होते. कल्याण पश्चिमेतील आधारवाडी मुख्य अग्निशम केंद्रापासून सुरू झालेली ही रॅल लालचौकी, सहजानंद चौक छत्रपती शिवाजी महाराज चौक, डॉ बाबासाहेब आंबेडकर उद्यान, मुरबा रोड, बिर्ला कॉलेज, खडकपाडा आधारवाडी चौक मार्गे पुन्ह अग्निशमन दल मुख्यालयात समाप झाली. दरम्यान यावेळी कल्याण डोंबिवली महापालिका अग्निशम विभागाने एक माहिती पुस्तिका तया केली असून त्यात अग्नीसुरक्षेबाब सखोल माहिती देण्यात आली आहे या माहिती पुस्तकांच्या ५ हजार प्रतं छापण्यात आल्या असून लवकरच शहरातील रहिवासी सोसायट्या यांन त्याचे वाटप करण्यात येणार आहे.

ठाणे सिव्हिल रुग्णालयाकडून शस्त्रक्रिया यशस्वी

ज्येष्ठ नागरिकाची हरवलेली दृष्टी मिळाली परत

◆ ठाणे (प्रतिनिधी) :

वाढलेले वयोमान हालाकीची परिस्थिती अशातच डोळ्यांनी धूसर दिसत असल्याने जीवनात अंधार पसरलेला असताना, सिव्हिल रुग्णालयाने एका ज्येष्ठ नागरिकाच्या डोळ्यांमध्ये आनंदाची ज्योती आणली आहे. ठिकठिकाणी रुग्णालयात डोळ्यांचा इलाज होणार नाही असे सांगितल्यानंतर ठाणे रेल्वे स्थानकात हताश होऊन बसलेल्या अजीज शेख यांच्या दोन्ही डोळ्यांच्या मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया केल्यानंतर, त्याची हरवलेली दृष्टी पुन्हा मिळाली आहे.

> माझ्या दोन्ही डोळ्यांनी दिसत नसल्यामुळे खूप हताश झालो होतो. डोळ्यांवर इलाज करण्यासाठी मुंबई बरोबर ठाण्यातील काही रुग्णालयात दाखवलं मात्र सर्वांनी नकार दिला. ठाणे स्थानक परिसरात एकटाच कसातरी राहत होतो. दरम्यान समाजसेवक राघवेंद्र तिवारी मला सिव्हिल रुग्णालयात आणलं आणि या ठिकाणी माझ्या दोन्ही डोळ्यांची यशस्वी शस्त्रक्रिया झाली.
>
> **- अजीज शेख**, (रुग्ण)

भिवंडी परिसरात राहणाऱ्या अजीज शेख (७९) हे पूर्वी छोटी मोठी नोकरी करून स्वतःचा चारितार्थ करत होते. कौटुंबिक परिस्थिती देखील बेताची असल्याने वृद्धाप्तक काळात देखील कामाची आवश्यकता होती; परंतु डोळ्यांना व्यवस्थित दिसत नसल्यामुळे अजीज यांच्या समोर मोठी समस्या बनून राहिली होती. ठाणे स्थानक परिसरात काही दिवसांपासून एकटेच राहत होते. यावेळी समाज सेवक राघवेंद्र तिवारी यांना अजीज दिसले. त्यांची विचारपूस केली असता, डोळ्यांनी दिसत नसल्याने अजीज यांनी सांगितले. ठाणे सिव्हिल रुग्णालयात डोळ्यांच्या चांगल्या शस्त्रक्रिया होतात. त्यामुळे राघवेंद्र यांनी अजीज यांना सिव्हिलमध्ये उपचारासाठी घेऊन आले. जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. कैलास पवार आणि अतिरिक्त जिल्हा शल्य चिकीत्सक डॉ. धीरज महांगडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली अजीज यांच्या दोन्ही डोळ्यांची मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया यशस्वी झाली. ही माहिती नेत्र तज्ज्ञ डॉ. शुभांगी अंबाडेकर यांनी दिली. मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया करण्यापूर्वी अजीज यांची शारीरिक तपासणी करून घेतली. आठ दिवसांच्या अंतराने दोन्ही डोळ्यांवर मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया केली आहे.

गहाळ झालेले १०२ मोबाइल केले पोलिसांनी परत

◆ ठाणे (प्रतिनिधी) :

कळवा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतून मागील दोन वर्षांत विविध कंपनीचे मोबाइल हरविले होते. त्यानुसार या संदर्भात कळवा पोलीस ठाण्यात मिसिंगची तक्रार दाखल करण्यात आली होती. त्यानुसार कळवा पोलिसांनी तपास करून १०२ मोबाइल फोनचा शोध घेऊन १० लाख ६६ हजार रुपये किमंतीचे मोबाइल फोन तक्रारदारांना परत केले आहेत.

कळवा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत विविध प्रकारचे मोबाइल फोन हरविल्याच्या तक्रारी येत होत्या. त्या अनुषंगाने कळवा पोलीस ठाण्याच्या वरीष्ठ पोलीस निरिक्षक अशोक उतेकर यांनी पोलीस निरिक्षक

(गुन्हे) अनिल गायकवाड, विठ्ठल नावडे, तसेच गुन्हे प्रकटीकरण पथकाचे सहाय्यक पोलीस निरिक्षक संतोष पिंपळे व पोलीस स्टाफ यांना प्रॉपर्टी मिसिंगची प्रकरणे उघडकीस आणण्यासाठी काही सुचना करण्यात आल्या होत्या. त्याआनुषंगाने पोलीस कॉन्स्टेबल प्रशांत लवटे यांनी सीईआयआर ॲपमध्ये त्या मोबाइल फोनची माहिती भरून तांत्रिक पद्धतीने या मोबाइल फोनचा तपास सुरू केला त्यानुसार हरलविलेल्या मोबाइल फोनचे पत्ता अंत्यत कौशल्याने प्राप्त करुन त्या पत्याबाबतची शहानिशा करुन पत्यावर समक्ष जाऊन संबधीं विविध प्रॉपर्टी मिसिंगमधील मोबाइल धारकाचे विविध कंपनीचे एकूण १०२ मोबाइल फोनचा शोध घेऊन १० लाख ६६ हजार रुपये किमतीचे मोबाइल फोन हस्तगत केले.

बांगलादेश - श्रीलंकेला सबुरीचा सल्ला

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बांगलादेश आणि श्रीलंका या दोन देशांचा धावता दौरा केला आणि त्यात त्यांनी दोन्ही देशांना परस्परांना समजून घेण्याची गरज पटवून दिली. मोदी बांगलादेशचे मुख्य सल्लागार महम्मद यूनूस यांना बँकॉक येथे ब्रिमस्टेकच्या बैठकीसाठी एकत्र आले असता भेटले आणि त्यांनी एकास एक अशी चर्चा केली. यातून दोन्ही देशांनी कसलीही औपचारिक घोषणा केली नाही पण त्यासाठी निदान काही अंशी मार्ग सुकर झाला असे म्हणायला हरकत नाही. मध्यंतरी उभय देशांतील संबंध अत्यंत कडवट झाले आणि त्याला कारण ठरले ते बांगलादेशच्या पदच्युत पंतप्रधान शेख हसीना यांनी भारतात घेतलेला आश्रय. आपल्याकडे आलेल्या एखाद्या नेत्याला जर त्याने आश्रय मागितला तर आपण तो त्या देशाशी पूर्वापार कसे संबंध आहेत ते पाहून देतोच.

बांगलादेशशी आपले संबंध चांगलेच होते आणि किंबहुना बांगलादेशची निर्मितीच मुळी भारतामुळे झाली आहे. त्यामुळे त्या देशाने खरेतर आपल्याला कृतज्ञ राहायला हवे पण बांगलादेश तसा राहिला नाही आणि इंदिरा गांधी यांना पाकिस्तानचे तुकडे करून बांगलादेशची निर्मिती करावी लागली. पण हा इतिहास समजून न घेता बांगलादेश पाकिस्तानच्या नादाला लागून त्याच्याबरोबर स्वतःचे नुकसान करून घेत आहे आणि हे लक्षात आल्यानेच मोदी यानी युनूस यांना सांगितले की बांगलादेशातील अल्पसंख्याकांवर म्हणजे हिंदूवर अत्याचार करू नका. पण यूनूस यांना जागतिक राजकारणातील फारसे काही कळत नाही असे दिसते. त्यामुळे पाकिस्तानच्या नादी लागून बांगलादेशला त्यांनी संकटात टाकण्याचे ठरवले आहे. बांगलादेशात लोकशाही आणि शांततापूर्ण राजकीय वातावरण राहाव अशी इच्छा मोदी यांनी व्यक्त केली आणि ती गैरवाजवी होती असे म्हणता येणार नाही. आता युनूस हे कितपत समजले ते त्यांनाच माहीत आहे. बांगलादेशातील अल्पसंख्याकांप्रती भारताला वाटणारी काळजी मोदी यांनी व्यक्त केली आणि हा संदेश बांगलादेशला आणि जगालाही गेला आहे हे दिसून आले. अल्पसंख्याकांची सुरक्षितता आणि त्याचबरोबर महत्त्वाचा मुद्दा होता की, गंगेच्या पाण्यावरून पाण्याचा करार आणि त्याचे नूतनीकरण तसे तिस्ता पाणी वाटप करार हे दोन मुद्दे अत्यंत महत्त्वाचे होते. यात फार काही लक्षणीय साध्य झाले नाही तरीही दोनही देशांनी काहीशी प्रगती केली हे काही कमी नाही. शेख हसीना यांच्या प्रत्यार्पणाचा मुद्दा चर्चेत आला पण त्यावर अजून काही तोडगा निघालेला नाही. हसीना यांना भारताने आपल्याकडे ठेवू नये असे बांगलादेशचे म्हणणे आहे पण ते भारत कधीच मान्य करणार नाही कारण हसीना काही देशद्रोही नाही. तेथील नव्या सरकारसाठी त्या डोकेदुखी ठरू शकतात म्हणून त्या देशान त्यांना हाकलण्याचा निर्णय घेतला आणि पाकिस्तान धार्जिण्या बेगम खालिदा यांचे नेतृत्व स्वीकारले. हे भारत कधीही मान्य करू शकणार नाही. पण मोदी यांच्या दौऱ्याने या बाबतीत एक आश्वासक पाऊल पडले आहे आणि युनूस जोपर्यंत त्या देशाच्या नेतेपदी राहतील तोपर्यंत भारत बांगलादेश संबंध निदान यापेक्षा वाईट तरी होणार नाहीत हे निश्चित.

युनूस कितीकाळ मुख्य सल्लागार म्हणून राहतील हे त्यांनाही माहीत नाही. त्यामुळे त्यांच्या नादी लागून भारताने काही आततायी निर्णय घेतला नाही हे चांगलेच झाले. मोदींच्या मुत्सद्देगिरीचा तो विजय होता. बांगलादेशच्या अंतर्गत सरकारने रोज उठून भारतावर निरर्गल आरोप करण्याचे थांबवावे अशी समाज मोदी यांच्या या दौऱ्याच्या निमित्ताने अप्रत्यक्षरित्या बांगलादेशला मिळाली हे काही कमी नाही. बांगलादेशचे अंतरीम सरकार तेथील कायदा आणि सुव्यवस्था नियंत्रणात आणण्यात अपयशी ठरले आहे ही वस्तुस्थिती आहे. त्यामुळे बांगलादेशातील घडामोडी या भारतासाठी निश्चितच चिंताजनक आहेत आणि त्यामुळे मोदी यांच्या दौऱ्यामुळे काहीसे आश्वासक वातावरण निर्माण झाले आहे. मोदी आणि युनूस यांनी प्रथमच एकास एक अशी बोलणी केली पण मोदी यांनी यूनूस यांनाच समज दिली की, त्या देशात जोपर्यंत अल्पसंख्याक म्हणजे हिंदू सुरक्षित रहाणार नाहीत तोपर्यंत दोन्ही देशातील संबंध सुधारणार नाहीत. या दौऱ्यानंतर बांगलादेशने जे निवेदन काढले त्याचा भारताने अतिरंजित आणि म्हणून खोटे अशा शब्दात भलामण केली ते योग्यच झाले. ही भेट फारशी यशस्वी झाली नाही पण त्यातून फार काही मिळालेही नाही हे योग्यच झाले. कारण भारताचे सर्वात अधिक नुकसान झाले असते. दुसरीकडे बांगलादेशच्या दौऱ्याच्या दिवशीच पंतप्रधान मोदी यांनी श्रीलंकेचा दौराही केला. या दोन देशांचे संबंध बिघडलेले आहेत ते त्या लंकेच्या चीनच्या आहारी जाण्यामुळे.

श्रीलंकेने हंबनटोटा हे बंदर चीनच्या मदतीने विकसित केले आहे आणि त्याच लक्ष्य भारतीय जहाजे आहेत. त्यामुळे भारताने चीनच्या कृतीला वारंवार आक्षेप घेतला आहे. पण श्रीलंकाही चीनच्या प्रभावाखाली येऊन चीनचा कर्जबाजारी झाला आणि आता तर त्याचे दिवाळे वाजले आहे. त्यामुळे त्या देशाचे नवीन सरकारशी मोदी बोलणी करण्यासाठी गेले तेव्हा त्यांनी उभय देशांत धोरणात्मक संबंधामध्ये वाढ होत असल्याचे संकेत दिले. ही सकारात्मक बाब आहे. उभय देशांनी संरक्षण करारावर स्वाक्षऱ्या केल्या आणि दोन्ही देश एकमेकांशी अवलंबून आहेत असे मोदी यांचे प्रतिपादन वास्तव होते. पण त्यात भारताचा कुठेही अधिक्षेप केला नाही हे मोदी यांचे यश आहे. श्रीलंकेचे अध्यक्ष अनुरा दिसनायके आणि मोदी यांनी सात करारांवर स्वाक्षऱ्या केल्या त्यात ऊर्जा कराराचाही समावेश आहे. श्रीलंकेतील मच्छीमारांच्या सुरक्षा हा मोठा प्रश्न आहे आणि त्याबाबतीत मोदी यानी दोन्ही देशाच्या मच्छीमारांचे समस्यांचे निराकरण करण्याचा निर्धार व्यक्त केला आणि जो अनेक वर्षे प्रलंबित होता. त्यामुळे त्या कराराचा लाभ उभय देशांतील मच्छीमारांना होणार आहे.

राशिभविष्य

सोमवार, ०७ एप्रिल २०२५

॥ पंचांग ॥

आज मिती चैत्र शुद्ध षष्ठी शके १९४७. चंद्र नक्षत्र मृगशीर्ष. योग सौभाग्य. चंद्र राशी वृषभ भारतीय सौर १७ चैत्र शके १९४७. सोमवार दिनांक ७ एप्रिल२०२५. मुंबईचा सूर्योदय ०६.२८ मुंबईचा चंद्रोदय १०.३३, मुंबईचा सूर्यास्त ०६.५३ मुंबईचा चंद्रास्त ००.१९ उद्याची. राहू काळ ०२.१४ ते ०३.४७. श्री साईबाबा उस्तव समाप्ती, - शिर्डी, जागतिक आरोग्य दिन, शुभ दिवस.

॥ भविष्य ॥

मेष : काहींच्या घरात मंगलकार्य ठरेल. तरुण-तरुणींचे विवाह ठरतील.

वृषभ : आपल्या कला छंद इत्यादी उपक्रमातून यश मिळेल.

मिथुन : विद्यार्थ्यांना अपेक्षित यश मिळेल. धनलाभाचे योग.

कर्क : स्वतंत्र व्यवसायिकांना आज चढत्या क्रमाने यश मिळेल.

सिंह : दैनंदिन कामे अपेक्षेप्रमाणे पूर्ण होतील.

कन्या : कुटुंब परिवारात लग्नकार्य ठरतील वाहने सावकाश चालवा.

तूळ : तरुण-तरुणींना नवीन नवीन संधी मिळतील.

वृश्चिक : वास्तुविषयक व्यवहार गतीमान होतील.

धनू : नोकरीमधील परिस्थिती अनुकूल राहील.

मकर : कुटुंब परिवारात आनंद देणाऱ्या घटना घडतील.

कुंभ : महत्त्वाच्या कामात येणाऱ्या अडचणी दूर होतील.

मीन : व्यवसाय धंद्यातील जुनी येणी वसूल होतील.

उपचार हाच मूलभूत अधिकार

पुणे येथील नामांकित दीनानाथ मंगेशकर धर्मदाय रुग्णालयाने भाजपाचे विधान परिषदेचे आमदार अमित गोरखे यांचे स्वीय सहाय्यक सुशांत भिसे यांच्या गर्भवती पत्नी तनिषा भिसे या प्रसुतीसाठी दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयात दाखल होण्यासाठी आल्या असता त्यांना आधी दहा लाख रुपये अनामत भरा अशी अमानवी आणि संतापजनक वागणूक दिल्याने उपचाराअभावी तनिषा भिसे यांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला आणि पुण्यासारख्या सुसंस्कृत, उच्च शिक्षित आणि पुरोगामी म्हणून गौरविल्या जाणाऱ्या शहरात माणुसकी, मानवता, माणसातील संवेदना या किती बोथट झाल्या आहेत हे अत्यंत प्रकर्षाने समोर आले.

सुनील जावडेकर
राजकीय विश्लेषक

राज्यातील सरकारी, खासगी, धर्मादाय, कॉर्पोरेट्स अशा रुग्णालयांमधील रुग्णांना भेडसावणाऱ्या समस्या मोठ्या प्रमाणावर उघड झाल्या आहेत. या सर्व घटनेवर बोलताना राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करण्याकरिता राज्य सरकारच्या वतीने समिती स्थापन केली आहे. ही समिती या संपूर्ण घटनेची सविस्तर चौकशी करेल आणि त्यानंतर आपला अहवाल राज्य सरकार पुढे सादर करील. त्यातून जे कोणी दोषी असतील त्यांच्यावर राज्य सरकार कारवाई देखील करेल अथवा चौकशीत जर काही निष्पन्न झाले नाही, तर कोणावर कारवाई होणार देखील नाही. तथापि या घटनेच्या निमित्ताने राज्यातील रुग्णालयीन व्यवस्थांवर आणि या रुग्णालयांच्या माध्यमातून आकारल्या जाणाऱ्या महागड्या उपचारांबद्दल सर्वसामान्य जनतेमध्ये जो काही एक रोष व्यक्त होत आहे, त्या रोषाची गंभीर दखल राज्य सरकारने घेतली पाहिजे आणि केवळ राज्य सरकारने गंभीर दखल घेऊन चालणार नाही, तर राज्यांमध्ये जी खासगी रुग्णालय आहेत, धर्मादाय रुग्णालय आहेत तसेच जी मोठी सरकारी रुग्णालय आहेत अशा सर्वच रुग्णालयांनी या घटनेतून बोध घेणे गरजेचे आहे.

मुळात जर या प्रश्नाच्या खोलवर जायचे असेल, तर त्याकरता एक गोष्ट गांभीर्याने लक्षात घेतली पाहिजे ती केंद्र सरकारने आणि त्याचबरोबर राज्य सरकारने देखील ती म्हणजे ज्याप्रमाणे भारतीय घटनेने काही मूलभूत अधिकार हे भारतीय नागरिकांना दिलेले आहेत त्या मूलभूत अधिकारांमध्ये रुग्णालयीन उपचाराचा अधिकार हा मूलभूत अधिकार म्हणून समाविष्ट होण्याची नितांत गरज आहे. भारतीय राज्यघटना ही आपल्याला जगण्याचा मूलभूत अधिकार देते, शिक्षणाचा मूलभूत अधिकार देते, माहिती मिळवण्याचा मूलभूत अधिकार देते, त्याचबरोबर अन्न मिळवण्याचा मूलभूत अधिकार देते, धर्म स्वातंत्र्याचा मूलभूत अधिकार देते. त्याचबरोबर राईट टू ट्रीटमेंट अर्थात रुग्णालयीन उपचाराचा हक्क हा मूलभूत अधिकार म्हणून समाविष्ट होणे ही या पुढच्या काळाची खरी गरज आहे. दोनच वर्षांपूर्वी आपण कोविडसारख्या जीवघेण्या साथीचा अनुभव घेतला आहे आणि त्यामध्ये जे काही जीव गेले तेही पाहिले आहेत. हे जर सर्व लक्षात घेतलं तर या पुढच्या काळात जगात देशात आणि राज्यात आरोग्याबाबत कधीही आणीबाणीसारखी परिस्थिती उद्भवू शकते हे लक्षात घेऊन त्या दृष्टीने केंद्र सरकार आणि राज्य सरकार यांनी याआधीच त्यासाठी सज्ज राहिले पाहिजे. रुग्णालयीन उपचारांचा अधिकार हा जर का मूलभूत अधिकार म्हणून समाविष्ट झाला, तर त्याचा रुग्णाला मोठ्या प्रमाणावर फायदा होईलच मात्र त्याचबरोबर आरोग्य व्यवस्थेमध्ये जी काही एक अनागोंदी आहे या अनागोंदीला नियंत्रणात आणणे, चाप लावणे हे देखील केंद्र आणि राज्य सरकारला शक्य होणार आहे. राज्यात आणि देशभरात जी खासगी रुग्णालय दिवसेंदिवस फोफावत आहेत त्यांच्यावर देखील कोठेतरी केंद्र सरकार आणि राज्य सरकार यांचे काही प्रमाणात का होईना नियंत्रण असणे हे देखील अत्यंत गरजेचे आहे. पुणे येथील तनिषा भिसे घटनेमध्ये मुख्यमंत्री वैद्यकीय कक्षाने प्रयत्न करून देखील दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालयाच्या व्यवस्थापनाने यातील स्वतःची आडमुठी भूमिका ही कायम ठेवली हे सर्वात दुर्दैवी आहे. जर मुख्यमंत्री वैद्यकीय पक्षाच्या प्रमुखांनी सांगून देखील धर्मदाय रुग्णालय ऐकत नसतील, तर शेवटी सर्वसामान्य जनतेने अशा संकटकाळात जायचे तरी कोणाकडे हा एक मोठा प्रश्न आहे.

याबरोबरच एक आणखीन महत्त्वाची गोष्ट लक्षात घेण्याची गरज आहे ती म्हणजे ज्याप्रमाणे रुग्णाच्या उपचाराचा हक्क हा मूलभूत हक्क म्हणून त्याला स्थान मिळावे असे एकीकडे म्हणत असताना दुसरीकडे रुग्णांच्या उपचारासाठी रुग्णालयांना जो काही खर्च येतो त्यासाठी जर प्रत्येक नागरिकाला आरोग्य विमा बंधनकारक आणि सक्तीचा केला, तर त्या माध्यमातून देखील रुग्णालयांना भेडसावणाऱ्या अडचणीवर देखील मात होऊ शकेल आणि त्याचबरोबर रुग्णांवरती दर्जेदार उपचार देखील होऊ शकतील. जर राज्य सरकार राज्यातील शेतकऱ्यांसाठी एक रुपयात पीक विमा योजना आणू शकते आणि त्याची यशस्वी अंमलबजावणी करू शकते तर राज्यातील नागरिकांसाठी अशी एक प्रोत्साहनात्मक आरोग्य विमा योजना राज्य सरकार का आणू शकत नाही याचाही विचार राज्याच्या आरोग्य खात्याने तसेच मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी प्राधान्याने करण्याची गरज आहे. अर्थात यामध्ये केंद्र सरकारची आयुष्यमान भारत योजना आहे. तसेच राज्य सरकारची महात्मा फुले आरोग्यदायी योजना आहे. या दोन योजना या प्रामुख्याने सरकारी रुग्णालयांमध्ये आणि त्याचबरोबर जी रुग्णालय या योजना राबू इच्छितात अशा खाजगी रुग्णालयांमध्ये या दोन्ही योजना कार्यान्वित आहेत यात संशयच नाही. यामध्ये पाच लाखांपर्यंतचे उपचार हे या दोन्ही योजनांच्या माध्यमातून मोफत केले जातात आणि त्याचा आजवर राज्यातील लाखो गरजू रुग्णांनी लाभ देखील करून घेतलेला आहे हे देखील नाकारण्याचे काही कारण नाही. तथा[illegible] याबरोबरच जर रुग्णांनी उपचार नेमके कोठे घ्यावेत सरकारी रुग्णालयामध्ये घ्यावेत की खासगी रुग्णालयात[illegible] या दोन्ही योजनांचा लाभ घेऊन त्याद्वारे घ्यावेत की, म[illegible] बड्या नामांकित रुग्णालयांमध्ये घ्यावेत असे स्वातंत्र्य ज[illegible] रुग्णाला असले तरी शेवटी हे त्याच्या आर्थिक स्थितीव[illegible] अवलंबून असते आणि अशावेळी जर किमान पा[illegible] लाखांपर्यंतचे आरोग्य विमा कवच प्रत्येक नागरिका[illegible] त्याच्या रुग्णालयीन उपचारांसाठी उपलब्ध होऊ शक[illegible] तर पैसे नाहीत म्हणून रुग्णांवरती उपचारच नाकारण्या[illegible] प्रकार किमान यापुढे तरी कोणत्याही रुग्णालयांम[illegible] घडणार नाही.

अर्थात तनिषा भिसे घटनेनंतर पुण्यातील दीनाना[illegible] मंगेशकर रुग्णालयाने जे निवेदन प्रसिद्ध केले आ[illegible] त्यामध्ये रुग्णालय प्रशासनाने एक मोठा निर्णय घेत[illegible] आहे की, ज्यामध्ये आता यापुढे कोणत्याही रुग्णा[illegible] उपचार करण्यापूर्वी त्याच्याकडून कोणतीही अनाम[illegible] रक्कम घेतली जाणार नसल्याचे रुग्णालयाने स्प[illegible] केले आहे. पण हा निर्णय घेण्यासाठी देखील तनि[illegible] भिसे यांचा दुर्दैवी मृत्यू व्हावा लागला हे देखील अत्यं[illegible] खेदजनक आहे. आणि यासाठी राज्य सरकारने तत्का[illegible] राज्यातील सर्व खासगी , कॉर्पोरेट्स त्याचप्रमाणे धर्मादा[illegible] रुग्णालयांना लेखी आदेश देऊन कोणत्याही रुग्णाक[illegible] अथवा रुग्णाच्या नातेवाईकांकडे रुग्णालयात दाख[illegible] करण्यासाठी पैसे नाहीत म्हणून रुग्णावर त्यावेळी उपच[illegible] नाकारण्यात येऊ नयेत अशी स्पष्ट तंबी देण्याची नितां[illegible] गरज आहे. आणि या सर्वांबरोबरच सर्वात महत्त्वाचे म्हण[illegible] ज्याप्रमाणे सरकारी रुग्णालयांमधील उपचाराचे दर [illegible] निश्चित केलेले असतात त्याचप्रमाणे राज्यामध्ये खासगी [illegible] अन्य रुग्णालयांमधील उपचारांचे दर हे हॉस्पिटल निहा[illegible] जर राज्य सरकारने निश्चित करून दिले तर कोणत्या[illegible] हॉस्पिटलमध्ये उद्या कोणताही रुग्ण जर उपचारासाठी गे[illegible] तर त्याला असलेल्या आजारानुसार आणि त्यावर करा[illegible] लागणाऱ्या उपचारानुसार त्याला किती खर्च येऊ शक[illegible] याचा एक अंदाज हा निश्चितच रुग्णाला तसेच रुग्णाच्[illegible] नातेवाईकांना देखील आधी येऊ शकेल की ज्यामुळे त्यां[illegible] कोणत्या रुग्णालयात उपचार घेणे शक्य आहे हे ठरव[illegible] येईल. पुण्यातील या दुर्दैवी घटनेच्या निमित्ताने राज[illegible] सरकारने आरोग्य क्षेत्रात जर खरोखरच तळमळीने का[illegible] केले आणि काही धोरणात्मक बदल केले, तर निश्चित[illegible] आगामी काळात रुग्णालये आणि रुग्णालयीन उपच[illegible] यावरून रुग्ण आणि रुग्णालयीन व्यवस्थापन यांच्या उद्भवणारे वाद, निष्पाप जाणारे जीव हे निश्चितच टाळ[illegible] येऊ शकतील.

बेस्ट उपक्रमाची व्यथा

मुंबईची दुसरी लाईफ लाईन समजली जाणाऱ्या बेस्टला आज गरज फक्त पैशांची नसून मानसिक आधाराची सुद्धा आहे. कोणे एकेकाळी सुवर्ण काळ अनुभवलेल्या बेस्टची आज अवस्था जीर्ण झाली आहे. नवीन कर्मचाऱ्यांची भरती नाही, आहे त्या कर्मचाऱ्यांवर कामाचा वाढता ताण, खासगीकरणाचा प्रचंड रेटा त्यात वातावरणही बिघडलेले. येणाऱ्या ३० तारखेला पगार होईल की नाही याची शाश्वती नाही त्यामुळे भविष्यही अंधकारमय अशीच अशा स्थितीत बेस्ट कर्मचारी आला दिवस ढकलायचे काम करत आहेत त्यामुळे त्यांच्याकडून एक कामाचा पॉझिटिव्हनेस दिसत नाही. नियमित कर्मचाऱ्यांचीही व अधिकाऱ्यांचीही ढकलगाडी सुरू आहे मग असे कर्मचारी व अधिकारी आउटपूट तरी काय देणार?

मुंबई डॉट कॉम
अल्पेश म्हात्रे

आज बेस्टही मोठ्या आर्थिक समस्यांनाच नव्हे, तर इतर अनेक समस्यांना तोंड देत आहे. त्यात बेस्टच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या आज मोठ्या प्रमाणात कमी झाली आहे, त्यामुळे असलेल्या कर्मचाऱ्यांवर मोठा ताण पडत आहे. एकीकडे सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना आपल्याच निवृत्ती वेतनासाठी न्यायालयाचे दरवाजे ठोठावे लागत आहेत न्यायालयाने आदेश दिल्यानंतरच त्यांची देणी मिळत आहेत त्यामुळे त्यांच्या भविष्यातील आर्थिक बाबी यावर मर्यादा येत आहेत सध्या बेस्टमध्ये खासगीकरणाचे वारे जोरदार वाहू लागले आहेत.

कंत्राटदाराच्या बस गाड्या दर आठवड्याला ताफ्यात समाविष्ट होत आहेत. त्यातून स्वतःच्या बस गाड्या ताफ्याबाहेर गेल्याने मोठ्या प्रमाणावर बस चालक रिक्त होत आहेत मग त्यांना बसून तरी राहावे लागत आहे किंवा आगारातील अथवा इतर कामे करावी लागत आहेत. त्यात बस चालवण्याशिवाय इतर कोणत्याही गोष्ट येत नसल्याने इतर कामे अंगवळणी पडण्यास वेळ लागत आहे. त्यात बस चालकांनी बस वाहकाची कामे करावीत असा फतवा बेस्टने काढल्यामुळे मान्यताप्राप्त बेस्ट कामगार संघटना न्यायालयात जाऊन अशा बेस्टच्या बेकायदेशीर कृतीवर स्थगिती आणली आहे. त्यामुळे एकतर आगारात त्यांना बसावे लागते किंवा इतर गोष्टी कराव्या लागत आहेत. त्यामुळे नैराश्याचे प्रमाण कर्मचाऱ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढत आहे. अशातच बस वाहकांना मात्र स्वेच्छा निवृत्ती घेता येत नाही कारण आजही बस वाहकाचे काम हे बेस्टच्या कर्मचाऱ्यांकडूनच करून घेतले जात आहे व भविष्यातही काही प्रमाणात करून घेतले जाणार त्यामुळे बस वाहकांची गरज पडत असल्याने बसवाहकांना आजही साधी सुट्टी मिळण्यात ही अनंत अडचणी येत आहेत.

चालू आर्थिक वर्षात बेस्टचा एकूण खर्च ४ हजार ५१८.३४ करोड आहे तर बस प्रवाशांकडून मिळणारे उत्पन्न हे २ हजार १६०.११ करोड रुपये अंदाजित केले आहेत. म्हणजे एकूण उत्पन्नाच्या फक्त ४७ ते ४८ टक्केच बेस्टला उत्पन्न मिळत आहे. ही उत्पन्नातील तफावत पालिकेने भरून द्यावे अशी बेस्टची अपेक्षा आहे. मात्र पालिका ती रक्कम एक रकमी ना देता १०० किंवा १०० च्या हप्त्यात देते त्यामुळे बेस्टवर खूप मर्यादा येत आहेत. आज बेस्टवरील कर्जाचा डोंगर दहा हजार ते बारा हजार करोडच्यावर गेलेला आहे त्यामुळे जर एक रकमी निदान तीन ते चार हजारांची रक्कम बेस्टला मिळाली, तर बेस्टवरचा बोजा खूप मोठ्या प्रमाणात कमी होऊ शकतो. निवृत्ती वेतनांची देणे दिली जाऊ शकतात तसेच इतरही देणे दिली तर बेस्टला काही प्रमाणात दिलासा मिळू शकतो मात्र काही कारणांसाठी घेतलेले कर्ज व त्यावर देण्यात येणाऱ्या व्याजावरच पालिकेने दिलेली आर्थिक मदत ही संपून जाते त्यामुळे पुन्हा काही महिन्यानंतर बेस्ट समोर आर्थिक समस्या आ वासून उभी राहते. त्यात सध्या बेस्टला कायमस्वरूपी महाव्यवस्थापकही मिळत नाही. मिळतात ते फक्त तात्पुरते मलमपट्टी करणारे त्यामुळे आजही बेस्टमध्ये आत्मियतेने काम करणारा महाव्यवस्थापक आवश्यक आहे. एकीकडे मुंबईत असंख्य मोठमोठे प्रकल्प आणले जात आहेत त्यात पॉड टॅक्सी असो जलवाहतू[illegible] असो मेट्रो असो त्यासाठी केंद्र व राज[illegible] सरकार मोठमोठी रक्कम उपलब्ध करू[illegible] देत आहे, मात्र बेस्टकडे जाणीवपूर्वक दुर्ल[illegible] तर होत नाही ना? का इतर महागड्या पर्या[illegible] निर्माण करून सर्वसामान्यांचा स्वस्त्याती[illegible] प्रवास तर हिरावून घेतला जाणार नाही [illegible] अशी शंकाही वारंवार प्रवाशांमध्ये उपस्थि[illegible] होत आहे.

सध्या बेस्टकडे स्वतःचे ६ हजार ३३७ ब[illegible] चालक व ७ हजार ७२४ बस वाहक आहे[illegible] तर कंत्राट दाराकडे ५ हजार ५०० ब[illegible] चालक व २ हजार २०० बस वाहक आहे[illegible] मात्र कायमस्वरूपी बसचालकांना मिळण[illegible] वेतन व कंत्राटदारांकडी[illegible] बसचालक व वाहकां[illegible] मिळणारे वेतन यामध्ये ख[illegible] मोठी तफावत आहे. [illegible] तातडीने दूर करणे खूप गर[illegible] आहे यासाठी कंत्राटदार यां[illegible] नुसते फायद्याकडेच ल[illegible] न देता कर्मचाऱ्यांकडेही लक्ष दिले पाहि[illegible] तरच आहे तो कामगार टिकून राहील नाहीत[illegible] मुंबईत बेस्ट बसला चालक मिळणे ही ख[illegible] कठीण गोष्ट असल्याचे आता दिसून ये[illegible] आहे. आज बाजारात कुशल बस चालकां[illegible] संख्या कमी व मागणी जास्त आहे त्यामु[illegible] जर आहे तो कर्मचारी टिकवला नाही त[illegible] मात्र कंत्राटदार नक्कीच संकटात सापडती[illegible] आणि यात भरडला जाईल तो बस प्रवासी[illegible] हे तितके खरे आहे.

क्रमश[illegible]

विमानांच्या निर्मितीमधून भारताची स्वावलंबनाच्या दिशेने भरारी

भारत ही जगातील तिसऱ्या क्रमांकाची सर्वात मोठी देशांतर्गत हवाई वाहतूक सेवा देणारी बाजारपेठ आहे. चालू दशकाच्या अखेरीला जवळजवळ तीनशे दशलक्ष इतक्या मोठ्या संख्येने देशांतर्गत प्रवासी सेवा देऊन भारत, जागतिक हवाई वाहतूक क्षेत्रात 'पॉवरहाऊस' म्हणून आपले स्थान बळकट करेल असा अंदाज आहे. प्रवासी संख्येतील ही अभूतपूर्व वाढ म्हणजे केवळ हवाई वाहतूक उद्योगाचा विस्तार नसून, कोट्यवधी भारतीयांच्या वाढत्या आकांक्षांचे प्रतिबिंब आहे.

डॉ. जितेंद्र सिंह
विज्ञान व तंत्रज्ञान मंत्रालय व पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय राज्यमंत्री

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारने भारताला जगात आघाडीचा देश म्हणून स्थान मिळवून देण्याचा व जागतिक निकषांची पूर्तता करण्याचा निर्धार केला असून, वेगाने वाढत असलेल्या हवाई वाहतुकीच्या गरजा हाताळण्यासाठी देश सज्ज होत आहे. विकासाच्या मार्गावरील ही वाटचाल कायम ठेवण्यासाठी, वैमानिकांची मागणी ही सर्वात मोठी गरज आहे. नागरी हवाई वाहतूक मंत्रालयाच्या ताज्या अहवालानुसार, पुढील दोन दशकांमध्ये भारतात वैमानिकांची मागणी किमान पाच पट वाढेल असा अंदाज असून, देशातील वैमानिकांच्या सध्याच्या संख्येच्या तुलनेत ही वाढ लक्षणीय आहे. नागरी हवाई वाहतूक मंत्री के. राममोहन नायडू यांनी सुरू केलेल्या दूरदर्शी उपक्रमांमुळे भारताच्या नागरी हवाई वाहतूक क्षेत्रात प्रवासी वाहतूक व विमान ताफ्याचा विस्तार झपाट्याने होत आहे. परिणामी वैमानिकांच्या मागणीमध्ये देखील मोठी वाढ अपेक्षित आहे.

भारतात सध्या ३८ फ्लाइट ट्रेनिंग ऑर्गनायझेशन (एफटीओ) आहेत. कुशल वैमानिकांची वाढती मागणी लक्षात घेता, प्रशिक्षण विमानांच्या संख्येत प्रमाणबद्ध वाढ करून देशात मोठी व जागतिक दर्जाची विमान उड्डाण प्रशिक्षण परिसंस्था विकसित करणे आवश्यक आहे. सध्या भारतातील छोट्या नागरी विमानांच्या बाजारपेठेवर मोठ्या प्रमाणात परदेशी कंपन्यांचे नियंत्रण असून, देशी कंपन्यांचे या क्षेत्रात विशेष अस्तित्व नाही. पूर्णपणे स्वावलंबी होण्यासाठी आपल्या देशाला स्वदेशी नागरी विमानांचा विकास करणे आवश्यक आहे. यामधून देशाचे कौशल्य व क्षमता प्रदर्शित होतील, तसेच एअरोस्पेस घटक निर्मितीसाठी भारताला पसंतीचे ठिकाण म्हणून स्थान मिळेल. विमान निर्मितीमध्ये सुरुवातीच्या डिझाइनपासून ते अंतिम उत्पादनापर्यंतच्या प्रत्येक टप्प्यावर उत्कृष्ट कामगिरी करण्याचे हे प्रयत्न देशाच्या हवाई वाहतूक उद्योगाला लक्षणीय बळकटी देतील. वैज्ञानिक व औद्योगिक संशोधन परिषद-नॅशनल एअरोस्पेस लॅबोरेटरीज यांनी स्वदेशी डिझाइन व विकसित केलेले, हंसा-३ असे व्यावसायिक नाव असलेले, सुधारित हंसा-३ हे विमान, अद्ययावत तंत्रज्ञानाने परिपूर्ण आहे. अत्याधुनिक काचेचे कॉकपिट, इंधन-कार्यक्षम रोटॅक्स ९१२आयएससी ३ स्पोर्ट इंजिन, ६२० नॉटिकल मैलांची रेंज व सात तास उड्डाण क्षमता यासारख्या अतिरिक्त क्षमतांचे मेट्रिक्स असलेले हे विमान आधुनिक प्रशिक्षण विमानांसाठी मानकांचा नवा दर्जा प्रस्थापित करते. महत्त्वाची प्रमाणपत्रे मिळवल्यावर हंसा-३ (एनजी) आता दिवस व रात्री ऑपरेशन्ससाठी प्रमाणित झाले आहे, तसेच आयएफआर ऑपरेशन्ससाठी क्षमता वाढवण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न सुरू आहेत. सीएसआयआर-एनएएलचे हंसा-३ (एनजी) विमान, भारताच्या हवाई क्षेत्रातील महत्त्वाकांक्षा पुढे नेण्यामध्ये महत्वाचा टप्पा ठरला आहे. चालू दशकाच्या अखेरीपर्यंत भारताला जागतिक हवाई वाहतुकीचे केंद्र म्हणून प्रस्थापित करण्याच्या व २०४७ पर्यंत विकसित भारताचे व्यापक उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या दृष्टिकोनाशी हे पूर्णपणे सुसंगत आहे. हंसा-३ (एनजी) विमानांच्या उत्पादनात वाढ करून देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय मागणी पूर्ण करणे, हे सीएसआयआर-एनएएलने नुकत्याच केलेल्या औद्योगिक भागीदारीचे उद्दिष्ट आहे. बंगळूरु येथे उभारण्यात येणाऱ्या या उत्पादन केंद्रात दरवर्षी ३६ विमानांचे उत्पादन सुरू केले जाईल आणि वाढत्या गरजेची पूर्तता करण्यासाठी, ही संख्या ७[illegible] पर्यंत वाढवली जाईल. भारताचे पहिले ऑल कंपोझि[illegible] एअरफ्रेम विमान म्हणून हंसा-३ (एनजी) हे 'गेम-चेंज[illegible] आहे, जे फ्लाइंग क्लब्सना पुढील पिढीच्या वैमानिकां[illegible] प्रशिक्षण देण्यासाठी सक्षम करेल, तसेच 'हॉबी फ्लाइं[illegible] (विमान उड्डाणाचा छंद) संस्कृतीला प्रोत्साहन देईल[illegible] प्रशिक्षणापलीकडे, हंसा -३ (एनजी) मध्ये पाळत ठेवणे[illegible] हवाई छायाचित्रण, पर्यावरणीय देखरेख यासारख[illegible] विविध भूमिका बजावण्याची प्रचंड क्षमता आहे. हा उद्यो[illegible] कार्यान्वित झाल्यावर लहान विमान निर्मिती परिसंस्थे[illegible] प्रोत्साहन मिळेल, स्थानिक पायाभूत सुविधांना चाल[illegible] मिळेल व लघु ते मध्यम उद्योग हवाई वाहतूक पुरव[illegible] साखळीमध्ये योगदान देण्यासाठी सक्षम बनतील.

हंसा-३ (एनजी) हे पंतप्रधानांच्या आत्मनि[illegible] भारताचे स्वप्न साकारण्याच्या दिशेने भारताच्या प्रगती[illegible] द्योतक आहे, तसेच देशाच्या स्वावलंबन चळवळी[illegible] हवाई वाहतूक क्षेत्र महत्त्वाची भूमिका बजावत आ[illegible] हंसा-३(एनजी) हे किफायतशीर आणि अष्टपै[illegible] प्रशिक्षण विमान म्हणून स्वतःला प्रस्थापित कर[illegible] असून, हे एअरोस्पेस उत्पादनात जागतिक स्तरा[illegible] स्पर्धा करण्याच्या भारताच्या क्षमतेचा संकेत देत आ[illegible] सीएसआयआर-एनएएल आणि उद्योग क्षेत्राची भागीदा[illegible] केवळ सध्याच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी नसून, [illegible] सहकार्य असे भविष्य घडवेल, जिथे भारत हवा[illegible] वाहतूक, नवोन्मेश व तंत्रज्ञानात आघाडीचा देश म्हणू[illegible] उदयाला येईल. भारताचा हवाई वाहतूक उद्योग अभूतपू[illegible] विकासाच्या उंबरठ्यावर आहे. प्रभावी उपक्रम, हंसा-[illegible] (एनजी) सारखे नवोन्मेशी तंत्रज्ञान व भागधारकांच्[illegible] सामूहिक प्रयत्नांमुळे देश मजबूत तसेच आत्मनि[illegible] एअरोस्पेस परिसंस्था बनण्याची आपली महत्वाकांक्षा पू[illegible] करून, जागतिक हवाई वाहतूक केंद्र म्हणून स्वतः[illegible] प्रस्थापित करण्यासाठी सज्ज झाला आहे.

‘डॉल्फिन पालकत्व विरुद्ध टायगर पालकत्व’

आनंदी पालकत्व

डॉ. स्वाती गानू

आजकाल पालक आपल्या मुलांच्या जडणघडणीसाठी पालकत्वाच्या विविध पद्धती अवलंबताना दिसतात. त्यातीलच एक आहे ‘डॉल्फिन’ पालकत्व. बरेच पालक या पद्धतीला परफेक्ट पॅरेन्टिंग स्टाईल मानतात. कारण यातून मुलांना योग्य दिशा प्राप्त होते. डॉल्फिन पॅरेन्टिंग हा शब्द सर्वप्रथम ब्रिटिश सायकॅट्रिस्ट डॉक्टर झिमी कांग यांनी वापरला.

डॉल्फिन पॅरेन्टिंग ही पालकत्वाची अशी एक पद्धत आहे जी मुलांना स्वतंत्र आणि स्वयंपूर्ण, स्वावलंबी बनवण्यावर लक्ष केंद्रित करते. डॉल्फिन पॅरेंन्टस मुलांकरिता काही सर्वसाधारण नियम बनवतात. पण मुलांमधील सृजनशीलतेलाही ते महत्त्व देतात. या पालकत्व पद्धतीत मुलांच्या आयुष्यात समतोल राखणे हा उद्देश असतो. मुलांना स्वतःहून निर्णय घ्यायला आणि प्रश्नांची सोडवणूक करण्यास या पालकत्व पद्धतीत प्रोत्साहन दिले जाते.

डॉल्फिन आणि टायगर पालकत्वातील फरक :

साधारणतः आपण दोन प्रकारच्या पालकत्व पद्धतीचा अवलंब करतो. काही पालक कडक शिस्तीचे (टायगर) असतात तर काही सहज (डॉल्फिन) पालक असतात.

दोन्ही पालकत्वपद्धती एकमेकांपेक्षा अगदी वेगळ्या आहेत. खरंतर विरुद्ध आहेत. डॉल्फिन पालकत्वात समतोल असतो तर टायगर पालकत्वात मुलांवर फक्त हुकूम चालवला जातो. डॉल्फिन पालकत्वात मुलांनी चुका केल्या तर त्यांना चुका करण्याची संधी दिली जाते. स्वातंत्र्य दिले जाते. याउलट टायगर पालकत्वात मुलांवर पूर्ण नियंत्रण ठेवले जाते.

या दोन पालकत्वातील अंतर आता पूर्णपणे समजावून घ्या

- टायगर पालकत्वात पालक हुकूमशहाप्रमाणे वागतात.
- या पालकत्वात पालक आपल्या मुलांबाबत खूप ‘ओव्हर प्रोटेक्टिव्ह’ असतात.
- त्यांच्या मुलांसंबंधीचे सगळे निर्णय ते स्वतः घेतात.
- मुलांच्या आयुष्यात येणाऱ्या कोणत्याही समस्येचे निराकरण तेच करतात.
- या प्रकारच्या पालकत्वात मुलांकडून समतोल वागण्याची अपेक्षा केली जाते.

डॉल्फिन पालकत्वात आईवडिलांची भूमिका महत्त्वाची असते. आयुष्यातील चढउतारांना तोंड देण्यासाठी मजबूत बनवतात.

अभ्यासाबरोबरच एक्स्ट्रा करिक्युलर ॲक्टिव्हिटीत भाग घेण्यासाठी पालक मुलांना प्रोत्साहन देतात. ते आपल्या मुलांवर अभ्यासाबाबत दडपण आणत नाहीत. एखादी चूक झाली तर त्याकरिता कठोर शिक्षा केली जात नाही. डॉल्फिन पालकत्वात मुलांवर सकारात्मक प्रभाव टाकतं. कारण यात मुलांना मोकळेपणाने जगण्याची संधी मिळते. ते आपल्या आजूबाजूचं जग एक्स्प्लोअर करतात.

असे पालक मुलांच्या अभ्यासाबरोबरच त्यांच्या आवडीनिवडींचीही ते काळजी घेतात. आपल्या मुलांशी त्यांचं मजबूत नातं असतं. ते तसं नातं तयार केल्याने मुलं न घाबरता काम करू शकतात. यामुळे मुलं शारीरिक आणि मानसिकदृष्ट्या सजग राहतात.

डॉल्फिन पालकत्वाचं आणखी एक वैशिष्ट्य की हे पालक मुलांच्या त्या त्या वयातील आपल्या मुलांच्या गरजांनुसार स्वतःला बदलतात. याचा त्यांच्या मुलांच्या मनावर सकारात्मक परिणाम होतो. मुलांशी ते नेहमी गप्पा मारतात. खूप कडक नियम ठरवत नाहीत. जास्त सूचना देत नाहीत. प्रत्येक गोष्टीवरून टोकत नाहीत. यामुळे सामाजिक कौशल्य अधिक प्रभावी होतात.

- मुलांचा आत्मविश्वास मजबूत होतो.
- जबाबदारीची जाणीव त्यांच्यात लवकर विकसित होते
- प्रश्न सोडवणे, निर्णय घेण्याची कौशल्ये विकसित होतात.
- कोणतंही नवीन काम करायला मुलं घाबरत नाहीत.

डॉल्फिन पॅरेन्टिंगचे काही तोटेही होऊ शकतात.

यामध्ये मुलं स्वतःला अतिस्वातंत्र्य मिळाल्याने चुकीचे निर्णय घेऊ शकतात.

पालकांसाठी योग्य मार्गदर्शन आणि स्वातंत्र्य यांचा तोल सांभाळणं कठीण होत जातं.

कधी कधी पालक गोंधळात पडतात की कधी मुलांवर लगाम घालावा आणि कधी त्यांना सूट द्यावी हे पालकांना समजत नाही.

या पालकत्व प्रकारामुळे कधीकधी मुलांमध्ये शिस्तीचं प्रमाण कमी दिसून येतं.

डॉल्फिन पालकत्वाचा उपयोग करताना काही गोष्टी लक्षात ठेवू या.

अशा काही गोष्टी, नियम ठरवा ज्या गोष्टींचे पालन मुलं कोणत्याही दबावाविना पालन करू शकतील.

अतिस्वातंत्र्य देऊ नये. थोडे लक्ष देणंही आवश्यक आहे. मुलांसमोर अपशब्द, शिव्यांचा वापर करणं घातक ठरतं.

मुलांना स्वव्यवस्थापन आणि स्वनिगेचे महत्त्व समजावून सांगा.

उत्तम पालकत्व हा मुलांच्या भविष्याचा पाया असतो. यासाठी मुलांना समजूतदारपणा, धैर्य, सहानुभूती, विश्वास आणि पूर्ण कुटुंबाचा पाठिंबा पालकांनी द्यायला हवा.

टायगर पालकत्वात पालक मुलांना पूर्णपणे कंट्रोल करतात. या पालकत्वात मुलांना निर्णय घेण्याचे पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते पण पालक लक्ष ठेवून असतात. आपल्या समस्यांवर उत्तर शोधण्यासाठी मुलांना प्रेरित करतात. मात्र आपलं मूल प्रत्येक क्षेत्रात अचूक, परफेक्टच असलं पाहिजे असा या पालकांचा आग्रह असतो.

‘मेरे दिल

नॉस्टॅल्जिया

श्रीनिवास बेलसरे

‘पारसमणी’ हा १९६३ सालचा सिनेमा. काहीशी माला सिन्हासारखी दिसणारी गीतांजली आणि साधाभोळा महिपाल यांच्यासोबत होती अरुणा इराणी, नलिनी चोणकर, मारुती राव, उमा दत्ता, जुगल किशोर आणि एका गाण्यापुरती येऊन गेलेली अतीव सुंदर दिसलेली तरुण हेलन! निर्माते होते बच्चूभाई मिस्त्री आणि पंडित मधूर. या काहीशा गूढ, पौराणिक वाटणाऱ्या सिनेमाचे दिग्दर्शन केले होते बाबुभाई मिस्त्रींनी!

हा एक फँटसी सिनेमा होता. अर्धे चित्रण कृष्णधवल आणि उरलेले इस्टमन कलरमध्ये झालेला पारसमणी त्यावेळी चांगला चालला. लगेच १९६४ ला त्याचे तमिळमध्ये डबिंग होऊन तो दक्षिणेतही गेला.

पारसमणीची कथा एखाद्या परीकथेसारखी सरळसोट होती. एक राजा असतो. त्याचे जहाज वादळात सापडल्याने त्याच्या सेनापतीचा छोटा मुलगा (पारस) अज्ञात बेटावर एकटाच सापडतो. तेथील एक माणूस त्याचे पालनपोषण करतो. तरुणपणी तो एक कुशल तलवारबाज योद्धा आणि उत्तम गायकही होतो. त्याच्या गायनकौशल्याची कीर्ती राजापर्यंत पोहोचते. राजा त्याच्या गाण्याचा कार्यक्रम राजवाड्यात ठेवतो. गाणे एकूण खूश झाल्यावर राजा त्याला ‘हवे ते मागायला’ सांगतो.

दरम्यान हा नायक आधीच राजकन्येच्या प्रेमात पडलेला आहे. तो तिच्याशी लग्नाची इच्छा राजाकडे व्यक्त करतो. यावर राजा संतापतो. तो नायकाला दंड देण्याचे ठरवतो आणि इथेच फँटॅसीचा भाग सुरू होतो!

राजाला एक शाप आहे. जेव्हा राजकन्येचा विवाह होईल तेव्हा त्याला मृत्यू येणार असतो. त्यावर उपाय म्हणजे पारसमणीचे दर्शन! अत्यंत ‘अप्राप्य असलेले हे रत्न राजाला मिळाले तर मात्र तो वाचणार.’ अशा उःषापाची सोय मूळ कथेतच केलेली असल्याने राजा नायकाला शिक्षा ठोठावताना म्हणतो, ‘तू मला पारसमणी आणून देशील तर तुझे लग्न राजकन्येशी लावता येईल!’ या आश्वासनासह राजा नायकाची बोळवण करतो. त्यानंतर नायकाने, म्हणजेच सेनापतीपुत्राने अनेक संकटांना तोंड देऊन या अटीची केलेली पूर्तता म्हणजे हा सिनेमा!

पारसमणीचे नितांत मधूर संगीत होते लक्ष्मीकांत प्यारेलाल यांचे. एकापेक्षा एक लोकप्रिय झालेली गाणी होती असद भोपाली यांची! सगळी गाणी लोकांच्या ओठावर बसली होती. लतादीदीने गायलेले ‘उई माँ, ऊई मां, ये क्या हो गया, उनकी गलीमे दिल खो गया” दीदीने कमल बारोट यांच्याबरोबर गायलेले “हसता हुआ नूरानी चेहरा, काली जुल्फें, रंग सुनेहरा” किंवा तिने रफीसाहेबांबरोबर गायलेले “वो जब याद आये, बहुत याद आये” हे अजरामर गाणे लोकप्रियतेच्या शिखरावर होते. ‘हसता हुवा नुरानी चेहरा’ तर १९६३च्या वार्षिक ‘बिनाका गीतमाला’त ६व्या नंबरला आले होते!

असद भोपालींचे असेच एक जबरदस्त गाणे होते. दृश्य असे होते महिपाल (पारस) राजकुमारीला नाचायला भाग पाडतो आहे. पुढे तेच दृश्य त्यांच्यातील प्रेमाची सुरुवात ठरते. भोपालीसाहेबांनी लिहिलेले राजकन्येच्या मनःस्थितीचे वर्णन करणारे ते शब्द होते-

‘मेरे दिलमें हलकीसी,
वो खलिश है, जो नहीं थी,
कहीं प्यार हो ना जाए.
कहीं प्यार हो ना जाए!’

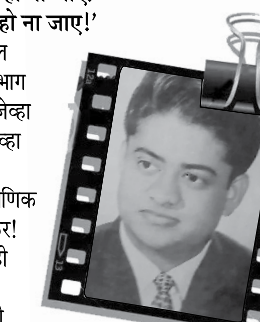

या गाण्यातील एक संमोहित करणारा भाग म्हणजे गाण्यात जेव्हा जेव्हा ध्रुवपदाची ओळ येते तेव्हा पार्श्वभूमीवर वाजणारी बासरीची एक अगदी क्षणिक पण विलक्षण गोड लकेर! गाण्याचा बेधुंद वेग हाही एक लक्ष वेधून घेणारा, जणू मानसिक नजरबंदी करणारा भाग होता. लक्ष्मीकांत प्यारेलाल यांनी दिलेल्या अनेक अवीट गोडीच्या गाण्यात याचा नंबर खूप वर लागायला हवा.

‘खलीश’ म्हणजे बोच. टोचणी. राजकन्या आधी पारसवर त्याच्या आडदांड वर्तनामुळे रागावलेली असते. पण त्याचे सितारवादन पाहून त्याच्यातल्या कलाकाराकडे मात्र आकृष्ट होते. त्यातूनच तिच्या मनाची द्विधा मनःस्थिती होते. ती म्हणते आधी तर माझे सगळे ठीक चालू होते. पण आज अचानक ही गूढ बोचणी मनाला का लागलीये कोण जाणे? मी प्रेमात तर पडत नाहीये ना? नको रे बाबा तसले काही व्हायला!

प्रेमात पडलेल्या कुणाचेही असेच होते. मनाला पुढच्या अस्थिरतेची एक चिंता सतावू लागते. त्या काळच्या युवतींच्या मनावर तर एवढे दडपण असे की प्रेमात पडून आपण काही गुन्हा करतोय की काय अशी मनाला सतत बोचणी लागून राहायची. त्यात तारुण्यसुलभ ओढ मनाला आणि शरीराला अद्‌भुत भावविश्वात घेऊन जायची. आपण काय करतोय, काय बोलतोय, काय विचार करतोय याचे भानच हरपून जायचे. म्हणून राजकन्या गाण्यात म्हणते - ‘माझे त्यांचे संभाषणच मला आठवत नाही. मी काय बोलले, ते काय बोलले, मी काय ऐकले तेही उमगत नाही. आम्ही एकमेकाला नुसते बघतच उभे राहिलो! आणि होय, त्याच क्षणी काहीतरी अद्‌भुत घडले. माझ्या मनातून एक हुंकार उठला आणि आतून जाणवले ‘मी प्रेमात तर पडत नाहीये ना?’

पाठोपाठ माझे मनच मला सांगू लागले, ‘नको नको, हे असे नकोय व्हायला!

‘जाने क्या सुन लिया,
जाने क्या कह गए?
वो हमें हम उन्हें
देखते रह गए.
इक बात हुयी, समझा
ना कोई.
मेरे दिलसे निकली हाय!
कहीं प्यार हो ना जाए.’

पण वरवर तिच्या मनातला हा गोंधळ, तिचा हा लटका नकार काही फार काळ टिकणारा नसतो. शेवटी प्रेमात पडल्यावर माणसाच्या आत खोल जेजे काही अद्‌भुत घडते त्याची मजा, धुंदी काही वेगळीच असते. मनात उठलेले एक भयकारी वादळ चक्क एक साहस वाटू लागते. हृदयातली सतत उठणारी धडधड मनात एक वेगळेच संगीत जागे करते. आधीची मनाची स्थिरता जाऊन प्रेमामुळे आलेली सततची घालमेलसुद्धा मनाला आवडू लागते. अन् मग राजकन्येची स्त्रीसुलभ लज्जा तिला आठवण देते, ‘माझा नकार कुठे होकारात न बदलून जावो रे देवा!’

‘दिलकी धड़कन कभी,
इतनी प्यारी ना थी.
यूँ तो हर चीज़ थी, बेकरारी ना थी.
ये डर है मुझे, इनकार मेरा,
इकरार हो ना जाए..
कहीं प्यार हो ना जाए.
मेरे दिलमें हलकीसी...’

अवघ्या १८/१९ ओळीत तारुण्यातील एका अकल्पित, अवर्णनीय, अद्‌भुत भावनेचे इतके यथार्थ वर्णन करणारे कवी खरे तर मानसशास्त्रज्ञच म्हटले पाहिजेत आणि त्यांना भेटायचे असेल तर ‘नॉस्टॅल्जिया’ला पर्याय नाही!

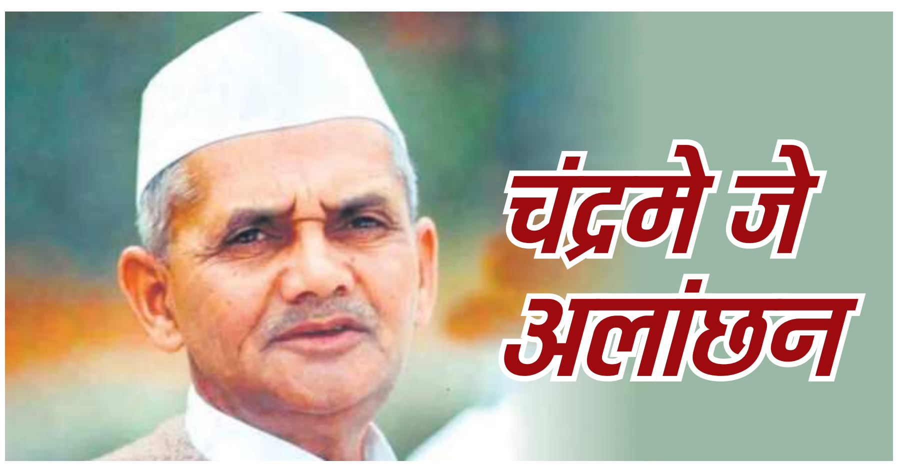

चंद्रमे जे अलांछन

संवाद

गुरुनाथ तेंडुलकर

ज्ञानेश्वर माऊलींनी पसायदानामध्ये संतांचं वर्णन करतांना एक अतिशय सुंदर दृष्टांत वापरला आहे. संत-सज्जनांना उद्देशून ज्ञानेश्वर महाराज म्हणतात की,

‘चंद्रमे जे अलांछन.’

डाग नसलेला कलंकविरहित चंद्रमा...!

भारताचे माजी दिवंगत पंतप्रधान लाल बहादुर शास्त्री यांचं चरित्र पाहिलं की, आपल्याला दिसून येतं की शास्त्रीजींना ही उपमा अगदी चपखल बसते. पंतप्रधान पदासारख्या सर्वोच्च पदावर असूनही शास्त्रीजींच्या चारित्र्यावर आरोपांचा एकही शिंतोडा उडालेला नाही. कुठलंच गालबोट लागलं नाही की कसल्याही वावड्या उठल्या नाहीत. प्रत्यक्ष भ्रष्टाचार तर दूरच, पण भ्रष्टाचाराचा साधा आरोपही कुणी करायला धजावणार नाही अशी त्यांची स्वच्छ कारकीर्द होती. सत्शील चारित्र्य आणि साधी वागणूक हे लाल बहादुर शास्त्रीजींचं वैशिष्ट्य होतं. अशा सत्शील, निष्कलंक आणि चारित्र्यसंपन्न शास्त्रीजींच्या जीवनातला हा एक प्रसंग.

शास्त्रीजी पंतप्रधानपदी असताना त्यांच्या मुलाला-हरिकृष्णला पदवीधर झाल्या झाल्याच एका मोठ्या कंपनीने लठ्ठ पगाराची नोकरी दिली. हरिकृष्णला नोकरी देण्यामागे त्या कंपनीच्या व्यवस्थापनाचा हेतू मात्र काही सरळ नव्हता. हरिकृष्णच्या माध्यमातून आपल्या कंपनीची सरकार दरबारची कामं विनासायास करून घ्यायची, सरकारी कंत्राटं मिळवायची आणि भरपूर नफा कमवायचा हा त्या कंपनीचा अंतस्थ हेतू होता.

हरिकृष्णला मात्र असं वाटलं की ही नोकरी आपल्याला आपल्या स्वतःच्या कर्तृत्वामुळंच मिळाली आहे. हरिकृष्ण हरखून गेला. त्यानं मोठ्या उत्साहानं नोकरी मिळाल्याची ही बातमी वडिलांच्या म्हणजेच शास्त्रीजींच्या कानावर घातली. त्याला वाटलं होतं की शास्त्रीजी आपलं कौतुक करतील, पण कौतुक सोडाच, बातमी ऐकून शास्त्रीजींचा चेहरा एकदम गंभीर झाला. हरिकृष्ण मनात चरकला.

‘काय झालं? मला ही एवढी मोठी नोकरी मिळाली हे ऐकून तुम्हाला आनंद झाला नाही का? माझं काही चुकलं का?’ हरिकृष्णनं भीत भीतच विचारलं.

‘होय बेटा. खरंच चुकलं. तू ही नोकरी स्वीकारायला नको होतीस.’

‘पण कां? मी काही त्या कंपनीकडे नोकरी मागायला गेलो नव्हतो.

उलट त्या कंपनीचे संचालकच माझ्याकडे नोकरीची ऑफर घेऊन आले.’ हरीकृष्णने आपली बाजू मांडली.

‘कंपनीचे संचालक स्वतःहून तुझ्याकडे नोकरीची ऑफर घेऊन आले ह्यात त्यांचं काही चुकलं नाही. पण तू ती ऑफर स्वीकारलीस हे मात्र तुझं चुकलं. त्यांनी ही नोकरी तुला कां देऊ केली याचा तू कधी विचार केला आहेस का? कोणत्याही प्रकारची परीक्षा न घेता, योग्यता आजमावून न पहाता ही नोकरी तुला कां दिली याचं कारण शोधलंस का?’ हरीकृष्ण बावचळला. शास्त्रीजी पुढे म्हणाले, ‘तुला नोकरी मिळाली याचं एकमेव कारण म्हणजे तू पंतप्रधानांचा मुलगा आहेस. केवळ पंतप्रधानांचा मुलगा एवढीच तुझी लायकी त्या लोकांनी पाहिली. हो नं?’

‘अं... अं...’ हरिकृष्ण गडबडला

त्याच्या खांद्यावर हात ठेऊन शास्त्रीजींनी पुढे विचारलं, ‘जर मी पंतप्रधान नसतो तरीही त्यांनी तुला एवढ्या पगाराची नोकरी दिली असती का?

उत्तरादाखल हरीकृष्णची मान खाली गेली.

‘बेटा, स्वतःच्या लायकीचा अंदाज घे. त्या लायकीला साजेशी नोकरी स्वतःच्या जोरावर मिळवं. स्वतःची योग्यता वाढवण्याचा प्रयत्न कर म्हणजे अधिक चांगली नोकरी मिळेल.’

हरिकृष्णनं शास्त्रीजींच्या सांगण्यावरून आपला राजीनामा त्या कंपनीकडे पाठवून दिला. त्यानंतर शास्त्रीजींनी त्या कंपनीच्या संचालकांची कडक शब्दांत हजेरीही घेतली.

लालबहादूर शास्त्रीजींच्या चरित्रातला हा एक प्रसंग मला आज आठवण्याचं कारण म्हणजे अलिकडेच बारावीच्या परीक्षांचे निकाल जाहीर झाले. बारावीच्या परीक्षेच्या निकालानंतर मेडिकलच्या ॲडमिशनसाठी लाखो रुपयांच्या देणग्या घेऊन मेडिकलच्या सीटस् विकल्याची प्रकरणं बाहेर येताहेत. या गैरप्रकाराविरुद्ध दाद मागण्यासाठी काही जण कोर्टातही गेले आहेत. पण एकंदरीत काय, पैसे असतील तर कमी मार्क मिळाले तरीही मेडिकलला ॲडमिशन मिळू शकते हे पुन्हा एकदा सिद्ध झालंय. आमच्या ओळखीच्या एका डॉक्टरांनी त्यांच्या मुलाला बारावीला आणि त्यानंतरच्या सीईटीला कमी मार्क असतांनादेखील मुंबईबाहेरच्या एका मेडिकल कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळवून दिला होता. त्यासाठी त्यांनी नेमक्या किती नोटा मोडल्या त्याचा तपशील मला ठाऊक नाही. पण एका समारंभात ते भेटले त्यावेळी त्यांच्या चेहऱ्यावरून ओसंडून जाणारा आनंद ‘गंगेत घोडं न्हालं एकदाचं.’ अशा स्वरूपाचा होता. बोलता बोलता ते उत्साहाच्या भरात म्हणाले, ‘चाळीस खाटांचं हे एवढं मोठं हॉस्पिटल पुढे चालवायचं तर त्यासाठी माझ्या मुलाला मेडिकलला जाऊन डॉक्टर होणं भागच होतं.’

‘पण लायकी नसतांनाही...?’ जीभेच्या टोकावर आलेला प्रश्न मी गिळला. त्यांच्याशी थातूर मातूर काहीतरी बोलून तिथून निघालो. घरी परतताना डोक्यात विचारांचं काहूर माजलं होतं.

आज या डॉक्टरांनी आपल्या मुलाची लायकी नसतांना केवळ पैसा फेकून त्याला मेडिकलला पाठवला. पुढे आणखी पैसे खर्चून ते त्या मुलाचा रिझल्टदेखील ‘मॅनेज’ करतील. बारावीला जेमतेम साठ-बासष्ट टक्के मार्क मिळवणारा हा मुलागा आता पैशांच्या जोरावर डॉक्टर होऊ घातलाय. पुढे तो डॉक्टर झाल्यानंतर वडिलांच्या पुण्याईनं त्याच्याकडे पेशंटदेखील येतील. पण त्या पेशंटच्या रोगाचं अचूक निदान करण्यासाठी आणि त्यांच्यावर योग्य ते औषधोपचार करण्याकरिता लागणारी बुद्धी हा मुलगा कुठून आणणार?

पैसे आहेत म्हणून मेडिकलची ॲडमिशन मॅनेज केली. डिग्रीदेखील अशीच मॅनेज केली जाईल. पण बुध्दीचं काय? कौशल्याचं काय? ते कसं मॅनेज करणार?

अशा प्रकारचे पैसे फेकून पदवी विकत घेणारे डॉक्टर आणि उत्तरप्रदेश-बिहारमध्ये बोगस पदव्या छापून दवाखाने थाटणारे डॉक्टर यांच्यात फारसा फरक असेल असं मला वाटत नाही. डॉक्टर होण्यासाठी आवश्यक ते ‘ज्ञान आणि कौशल्य’ नसणाऱ्या माणसानं पेशंटवर केलेले उपाय एखाद्या माणसाच्या जीवावर उठू शकतात. कुणी सांगावं, अशाच प्रकारच्या एखाद्या डॉक्टरकडे आपला एकादा जवळचा नातेवाईक किंवा अगदी आपण स्वतः देखील..

हे संभाव्य धोके आपण कसे टाळणार? त्यासाठी मुळातच शिक्षण क्षेत्रातली ही पैसे फेकून शिक्षण विकत घेण्याची व्यवस्थाच बदलणं आवश्यक आहे.

भ्रष्टाचार मग तो कोणत्याही क्षेत्रातला असला तरी तो निंदनीयच आहे, त्यातूनही शिक्षण क्षेत्रातल्या भ्रष्टाचाराचे दुष्परिणाम तर अत्यंत घातक ठरू शकतात.

माझ्या स्वतःच्या बाबतीतलंच सांगतो. मी कॉलेजमध्ये असतांना माझी मेडिकलची ॲडमिशन थोड्या मार्कानी हुकली. पण त्यावेळी माझ्याच बॅचमधली जी मुलं मेडिकलला गेली होती ती मुलं खरोखरीच हुशार होती. बुद्धीमान होती. भरपूर मेहनत करून भरपूर मार्क मिळवून स्वतःच्या जोरावर ॲडमिशन मिळवलेली होती आणि म्हणूनच मेडिकलच्या किंवा इंजिनिअरिंगच्या विद्यार्थ्यांकडे त्याकाळी ‘बुद्धीमान विद्यार्थी’ अशा नजरेनं पाहिलं जात असे. अजूनही मेडिकलचे इंजिनिअरिंगचे विद्यार्थी ‘हुशार’ गणले जातात. पण पैशांच्या जोरावर ॲडमिशन विकल्या जाण्याच्या प्रकारामुळे पुढे पुढे मेडिकल इंजिनिअरिंगचा विद्यार्थी म्हणजे केवळ ‘पैसेवाल्या बापाचा पोर’ असं समीकरण होण्याची भीती वाटते.

धुंधुकारीचा प्रेत योनीतून उद्धार

महाभारतातील मोतीकण

भालचंद्र ठोंबरे

तुंगभद्रा नदीच्या तीरावर आत्मदेव नावाचा ब्राह्मण राहात होता. नित्य देवपूजन आणि यज्ञयाग करण्यात मग्न असलेल्या त्या आत्मदेवाला धुंधुली नावाची सुंदर पत्नी होती. ती दिसायला जरी सुंदर असली, तरी स्वभावाने अतिशय क्रूर होती. आत्मदेवाच्या स्वभावाच्या बरोबर विरुद्ध स्वभावाची ती होती. सतत गप्पा मारणे, चहाड्या करणे, लोकांची उणीदुणी काढणे आणि भांडण करणे, हीच कामे ती करीत असे. अशा प्रकारे संसार करणाऱ्या त्या जोडप्याला एकच दुःख होते, ते म्हणजे त्यांना अपत्यप्राप्ती झाली नव्हती. अनेक प्रकारचे उपाय करूनही संतती न झाल्याने, थकलेल्या आणि वैतागलेल्या आत्मदेवाने एकदा दुःखाच्या भरात गृहत्याग करून अरण्यात प्रवेश केला. तेथे दैवयोगाने त्याला एक संन्यासी भेटला. त्याने भविष्य पाहून आत्मदेवाच्या नशिबी पुत्रसुख नसल्याचे सांगितले. शेवटी आत्मदेवाचे दुःख पाहून त्या दयाळू संन्याशाने त्याला एक फळ दिले आणि सांगितले, ‘हे फळ तुझ्या पत्नीने खाऊन, एक वर्षापर्यंत एकभुक्त राहून सदाचरण ठेवले, तर अपत्यप्राप्ती होऊ शकेल.’ आत्मदेव अत्यानंदाने घरी परतला. त्याने धुंधुलीस सर्व वृत्तांत सांगितला आणि फळ तिला दिले. धुंधुलीने ते फळ घेतले; मात्र लगेच खाल्ले नाही.

‘मी हे फळ खाल्ले, म्हणजे एकभुक्त राहून चांगले वागावे लागेल. मग आपली नेहमीची कामे कशी करणार? शिवाय नंतर गरोदरपणाची कटकट मागे लागणार. माझे पोट अतोनात वाढणार. प्रसूतीच्या वेदना आणि नंतर मुलाची रडारड सहन करायची ती वेगळीच. पुढे जाऊन माझ्या असहायतेचा फायदा घेऊन नणंदेने येऊन वर्चस्व गाजविले म्हणजे काय करायचे? खरोखर, या संसारी स्त्रियांपेक्षा पुत्रहीन आणि विधवा स्त्रियांचे आयुष्य अधिक सुखाचे असते,’ असल्या नानाविध विपरीत विचारांमध्ये धुंधुली बुडून गेली. अखेर तिने फळ न खाण्याचा निर्णय घेतला. आत्मदेवाला आपण फळ खाल्ल्याचे खोटेच सांगून, तिने ते फळ गोठ्यातील गायीला खाऊ घातले. काही दिवसांनी तिची बहीण आली असता, तिला धुंधुलीने सर्व वृत्तांत कथन केला. त्यावेळी कर्मधर्मसंयोगाने तिची बहीण गर्भवती होती. तिने प्रसूतीनंतर आपले मूल धुंधुलीस देण्याची तयारी दर्शविली.

धुंधुलीने नऊ महिने गर्भवती असल्याचे नाटक केले आणि नंतर बहिणीचा मुलगा आपणास झालेला म्हणून आत्मदेवाला दाखविला. आपली बहीणही नुकतीच प्रसूत झाली; मात्र तिच्याकडे मृत मूल जन्माला आले असे सांगून, आपल्या मुलाची काळजी घेण्यास त्या बहिणीलाच धुंधुलीने आपल्या घरी ठेवून घेतले. धुंधुलीच्या (खरे तर तिच्या बहिणीच्या) त्या मुलाचे नाव धुंधुकारी असे ठेवण्यात आले.

इकडे ते दिव्य फळ ज्या गायीने खाल्ले होते, तिच्या पोटी गायीप्रमाणे लांब कान असलेला; परंतु मनुष्यरूपी असा पुत्र जन्माला आला. या गोष्टीचे सर्वांनाच आश्चर्य वाटले. त्यामागील खरा वृत्तांत कोणालाच माहीत नव्हता. गायीसारखे कान असल्याने, त्या मुलाचे नाव गोकर्ण ठेवण्यात आले. आत्मदेवाने धुंधुकारी आणि गोकर्ण या दोघांचेही चांगले पालनपोषण करून त्यांना सर्व शिक्षण दिले. पुढे तारुण्यावस्था प्राप्त होईपर्यंत गोकर्ण वेदविद्यासंपन्न बनला; परंतु धुंधुकारी खलपुरुष बनला. गावातील दीनदुबळ्यांचा छळ करणे, मारामारी करणे, चोऱ्या करणे अशी नानाविध कुकर्मे तो करीत असे. शेवटी आत्मदेव वैतागून घर सोडून निघून गेला. धुंधुकारीने पैशासाठी छळ केल्याने, धुंधुलीने देखील विहिरीत उडी मारून जीव दिला. त्यानंतर गोकर्ण देखील तीर्थयात्रेकरिता निघून गेला. धुंधुलीने त्यानंतर काही वेश्या घरी आणून ठेवल्या. धुंधुकारीचा विचित्र स्वभाव आणि त्याच्याकडील धनाचा साठा पाहून, त्या स्त्रियांनी एके दिवशी त्याला मारण्याचे ठरविले. धुंधुकारीच्या गळ्याला फास लावूनही तो लवकर मरेना, तेव्हा तप्त निखारे त्याच्या तोंडात ओतून त्यांनी त्याला ठार मारले आणि त्या सर्व धन घेऊन तेथून निघून गेल्या. अशा रीतीने मृत्यू पावलेल्या धुंधुकारीस मग प्रेत (पिशाच)योनी प्राप्त झाली. वाऱ्यासारखे रूप प्राप्त झालेले ते प्रेत आजूबाजूला संचार करू लागले.

काही दिवसांनी लोकांना धुंधुकारीचा मृत्यू झाल्याचे समजून आले. त्याविषयी कोणाला ममता वाटणे शक्य नव्हतेच; परंतु तो मृत झाल्याची वार्ता त्यांनी देशाटन करणाऱ्या गोकर्णापर्यंत पोहोचवली. गोकर्ण ती ऐकून दुःखी झाला. त्याने आपल्या परीने भावाकरिता करायचे धार्मिक विधी केले. पुढे तीर्थयात्रा करून गोकर्ण आपल्या गावी परतला. रात्री तो अंगणात झोपला असता, त्याला पाहून भयानक रूप प्राप्त झालेले ते प्रेत (धुंधुकारी) त्याच्यासमोर प्रकट झाले. विविध प्राण्यांची अक्राळविक्राळ रूपे ते घेऊ लागले. गोकर्ण त्याला पाहून काहीसा घाबरला; परंतु त्याने अभिमंत्रित जल शिंपडून त्या पिशाचास नाव विचारले. त्यावर धुंधुकारीने आपला सर्व वृत्तांत सांगितला. ते ऐकून व्यथित झालेल्या गोकर्णाने सूर्याचे ध्यान करून, त्याला धुंधुकारीला मुक्ती मिळण्याकरिता उपाय विचारला. सूर्याने भागवतपुराणाचे एक सप्ताह पठण करण्यास सांगितले. गोकर्ण भागवतपुराणाचे वाचन करणार असल्याचे जाणल्यावर, असंख्य लोक पुराणश्रवणार्थ तिथे जमले. धुंधुकारीच्या पिशाचाने तिथे उपस्थित राहण्याकरिता सात पेरांचा एक कळक (बांबू) निवडला आणि त्याच्या एका पेरात जाऊन ते बसले.

गोकर्ण सांगत असलेले भागवतपुराण ऐकत असता, त्या श्रवणाने रोज संध्याकाळी पिशाचाचा निवास असलेल्या त्या कळकाच्या एकेका पेराचा भेद होत असे. आठवड्याच्या अखेरीस भागवतपुराणाचे विवरण गोकर्णाने पूर्ण केले; त्यावेळी शेवटचे म्हणजे सातवे पेरही फुटले आणि त्या धुंधुकारीस पिशाच योनीतून मुक्ती मिळाली.

झालेत गुलाम मोकळे; भिमा तुझ्या जन्मामुळे

जयभिम महोत्सव — महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धेला प्रतिसाद

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १३४ व्या जयंती निमित्ताने बीडमध्ये जयभिम महोत्सवाचे आयोजन करण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने सोमवार (दि.७) एप्रिल रोजी महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धा पार पडली. या स्पर्धेला विद्यार्थ्यांनी अतिशय उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या १४३ व्या जयंती निमित्ताने बीडमध्ये ४ ते १४ एप्रिल या कालावधीत जयभिम महोत्सव आयोजित केला आहे. सोमवारी या महोत्सवात महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धा पार पडली. या स्पर्धेला अध्यक्ष डी.जी.वानखेडे तर प्रमुख पाहुणे म्हणून गुलाब भोले सर, डी.एम.राऊत आदी मान्यवर उपस्थित होते. जयभिम महोत्सवाने आयोजित केलेल्या वक्तृत्व स्पर्धेमुळे विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना संधी मिळाली.यातून त्यांच्या ज्ञानातही भर पडली.त्यामुळे एक चांगला समाज निर्माण होण्यास ही अतिशय पोषक ठरली आहे.

बीड:जयभिम महोत्सवात महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धेत पारितोषिक स्वीकारताना विद्यार्थी. (छाया: प्रकाश वडमारे)

महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धांचे परीक्षण ड.नितीन वाघमारे,प्रणित सरवदे यांनी केले.महापुरुष वक्तृत्व स्पर्धांचे प्रास्ताविक सुमेध जोगदंड यांनी केले. सूत्रसंचालन सचिन वडमारे,सुनिल डोंगरे तर आभार प्रा.अशोक गायकवाड यांनी केले. जयभिम महोत्सवातील उर्वरित कार्यक्रमांना जनतेने उपस्थित रहावे असे आवाहन, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सार्वजनिक जयंती उत्सव समिती यांनी केले आहे.

आज होणार असे कार्यक्रम

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन येथे मंगळवार (दि.८) रोजी सकाळी ११ ते ५ महिलांचे विविध कार्यक्रम तर सायंकाळी ६ वाजता डॉ.राजेंद्र गोणारकर यांचे व्याख्यान होणार आहे.

राम नवमीनिमित्त जनजागृती मोहीम

उपक्रम:निसर्ग संवर्धनाचा दिला संदेश

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

लोणार:रामनवमीच्या शुभमुहूर्तावर निसर्ग मल्टीपर्पज फाउंडेशन आणि 'मी लोणारकर' टीमच्या वतीने एक विशेष जनजागृती मोहीम राबविण्यात आली. रामनवमी शोभायात्रे दरम्यान ही जनजागृती सर्पमित्र आणि वन्यजीव प्रेमींच्या पुढाकाराने पार पडली.

या मोहिमेचे मार्गदर्शन सर्प अभ्यासक विनायक कुलकर्णी व सर्पमित्र,पक्षीमित्र,पर्यावरण प्रेमी सचिन कापुरे यांनी केले. झाडे लावा, झाडे जगवा, निसर्ग वाचवा, प्राणी–पक्षांना वाचवा असा महत्वाचा संदेश नागरिकांपर्यंत पोहोचवण्यात आला.या उपक्रमात सर्पमित्र

गेवराईत रामजन्मोत्सव उत्साहात

आध्यात्मिक:गेवराई भव्य दिव्य शोभायात्रा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

गेवराई:श्रीराम नवमी निमीत्त रविवार रोजी शहरातील राम मंदिरात श्रीराम जन्म उत्सव मोठ्या थाटात साजरा करण्यात आला.यावेळी असंख्य भावीक भक्तानी श्रीरामाच्या दर्शनासाठी मंदिरात गर्दी केली होती. तसेच सायंकाळी शहरात सार्वजनिक श्रीराम जन्मोत्सव समितीच्या वतीने रामनवमीनिमित्त भव्य दिव्य अशी शोभायात्रा काढण्यात आली.

देशभरात श्रीरामनवमी मोठ्या उत्सव साजरी करण्यात येत असुन त्याच प्रमाणे गेवराई शहरातील श्रीराम मंदिर संस्थानच्या वतीने श्रीराम नवमी निमित्त मंदिरात श्रीमद भागवत कथेचे आयोजन करण्यात आले होते. कथाकार मुकुंद महाराज गोंदिकर यांच्या सुमधुर वाणीतुन कथा श्रावणाचा भाविकांनी लाभ घेतला. तसेच रोज सायंकाळी ख्यातनाम किर्तनकराचे किर्तने झाली.संस्थानचे पुजारी अनंत रामदासी व श्रीपाद रामदासी यांनी श्रीराम जन्म उत्सवाची जय्यत तयारी करून पांडुरंग शास्त्री गव्हाणे आळंदीकर यांनी श्रीराम जन्मा बद्दल माहिती सांगीतली. तसेच रविवार रोजी १२ वाजता जय श्रीराम च्या जयघोषात श्रीराम जन्म उत्सव साजरा करण्यात आला. यावेळी आमदार विजयसिंह पंडीत, युवा नेते रोहित पंडित, युवा नेते शिवराज पवार, सह असंख्य भावीक भक्त उपस्थित होते.तसेच सायंकाळी गेवराई शहरात श्रीराम नवमी निमित्त सार्वजनिक श्रीराम जन्मोत्सव समितीच्या वतीने शहरातील छत्रपती शिवाजी

आदर्श लोमटे यांचा सत्कार

पुण्मभूमी प्रतिनिधी

कळंब:धाराशिव जिल्ह्यातील तुगाव येथील आदर्श सचिन लोमटे या विद्यार्थ्याने राष्ट्रीय अर्थसहाय्यक गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (छ्चचड) परीक्षेत उज्ज्वल यश संपादन केले आहे. लालबहादूर शास्त्री विद्यानिकेतन, खेड येथून शिक्षण घेत असलेल्या आदर्शने इयत्ता आठवी छ्चचड शिष्यवृत्ती परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवला आहे. विशेष म्हणजे, आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या प्रवर्गातून (एथड) त्याने संपूर्ण जिल्ह्यात तिसरा क्रमांक पटकावला आहे. जिल्हा गुणवत्ता यादीत त्याने आपल्या नावाची नोंद केली असून, या परीक्षेत मिळवलेल्या उल्लेखनीय यशाबद्दल 'मित्र' चे उपाध्यक्ष, तुळजापूर मतदार संघाचे आमदार राणाजगजितसिंह पाटील यांनी धाराशिव भाजपा प्रतिष्ठा भवन या ठिकाणी सत्कार करून पुढील शिक्षणासाठी त्याला शुभेच्छा दिल्या. याप्रसंगी भाजपा मा.जिल्हाध्यक्ष नितीन काळे, महाराष्ट्र गोवा बार असोसिएशनचे माजी अध्यक्ष ड.मिलींद पाटील,प्रमोद देशमुख, अनंतराव अण्णा देशमुख,भारत देशमुख,प्रशांत जमादार व पदाधिकारी कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

केजमध्ये जलजीवनची कामे अर्धवट!

चित्र:कामे पूर्ण करण्याची ग्रामस्थांची मागणी

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:शासनाच्या जलजीवन मिशन कार्यक्रमांतर्गत करण्यात आलेल्या नळ योजनेच्या कामे केज तालुक्यातील २० गावात अपूर्ण आहेत. तर नोटीसा काढलेल्या १४ गावाच्या कंत्राटदाराने नोटिसांवर काहीच उत्तर दिलेले नाही. मात्र दोन वर्षांपासून अपूर्ण कामांमुळे अद्याप ही नळाचे पाणी न मिळाल्याने ग्रामस्थांना भर उन्हाळ्यात टंचाईचा सामना करावा लागत आहे. तात्काळ कामे पूर्ण करण्याची मागणी ग्रामस्थांतून होत आहे. केंद्र शासनाच्या जलजीवन मिशन कार्यक्रमांतर्गत नळ योजना मंजूर झालेल्या केज तालुक्यातील रामेश्वरवाडी दरडवाडी, मुंडेवाडी, शिरूरघाट, कासारी, सारणी (सांगवी), नागझरी या सात गावांची कामे श्री विजय कन्ट्रक्शनला मिळाली होती. आवसगाव, धर्माळा, तरनळी, कानडीमाळी, चंदनसावरगाव, बनकारंजा, उंदरी या सात गावांची संतोष शामसुंदर पडुळे या कंत्राटदाराला मिळाली होती. नांदूरघाटचे विशाल वैजनाथ तांदळे, तांबवा येथील एम. टी. फड, कोठीचे सुजित डोंगरे,सांगवी (सारणी) येथील प्रेमकुमार बापूराव दराडे, सारूळचे अश्विनी कन्स्ट्रक्शनला मिळाले होते. या कंत्राटदारांना कामे सुरू करण्याचे कार्यारंभ आदेश देऊन दोन वर्षांचा कालावधी लोटला आहे. संबंधित कंत्राटदारांनी कार्यारंभ आदेश मिळाल्यानंतर सुरुवातीला पाईपलाईनची कामे हाती घेतली, ती कामे ही पूर्ण केली नाहीत. पाण्याच्या टाकीच्या

प्रज्ञा शोध परीक्षेत बाजी

अभिनंदनिय:संभाजी मुंढेचा राज्यात तिसरा क्रमांक

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कळंब:तालुक्यातील वडगाव (ज) येथील संभाजी प्रकाश मुंढे याने भारतीय प्रज्ञाशोध परीक्षा २०२४/२५ यामध्ये चमकदार कामगिरी करून उज्वल यश संपादन केले आहे.

धाराशिव तालुक्यातील येडशी येथील सनराइज् इंग्लिश स्कूल ने भारतीय प्रज्ञाशोध परीक्षेत चमकदार कामगिरी करत शंभर टक्के निकाल नोंदवून कायम परंपरा ठेवली आहे या शाळेतील २५ विद्यार्थ्यांनी राज्य जिल्हा आणि केंद्र स्तरावर गुणवत्ता यादीत स्थान मिळवून शाळेचा नावलौकिक वाढविला आहे या गुणवंत विद्यार्थ्यांचा व पालकांचा नुकताच सत्कार सोहळा शाळेच्या वतीने पार पडला आहे या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून पंचायत समितीचे माजी सभापती संजय लोखंडे,माजी सरपंच गजानन नलावडे,संस्थेचे अध्यक्ष रामचंद्र देशमुख,सदस्य दत्तात्रय देशमुख,धर्मराज देशमुख,सचिन मंगेश देशमुख,प्राचार्य गणेश देशमुख,ग्रा.प सदस्य महेश पवार,मनोज गुरव यांची प्रमुख उपस्थिती होती राज्य जिल्हा आणि केंद्र स्तरावर यश मिळविलेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये कळंब तालुक्यातील वडगाव (ज) येथील पहिलीचा विद्यार्थी संभाजी प्रकाश मुंढे याने १९६ गुण मिळवत राज्यात तृतीय क्रमांक पटकावला आहे यावेळी संभाजी मुंढे व त्याच्या पालकांचा सत्कार करून माजी सभापती संजय लोखंडे यांनी १०१/–रुपये रोख पारितोषिक देऊन गौरविण्यात आले आहे तसेच संभाजी मुंढे याचे सर्वत्र कौतुक होतांना दिसुन येत आहे.

केजमध्ये उभारला डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचा पूर्णाकृती पुतळा!

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:शहरातील मंगळवार पेठेत विश्वरत्न तथा भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा पूर्णाकृती पुतळा सोमवारी पहाटे उभारला असल्याने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन करण्यासाठी नागरीकांची गर्दी होत असल्याचे पहावयास मिळत आहे. बीड जिल्ह्यातील केज शहरातील मंगळवार पेठेजळ असलेल्या भिमनगर येथील काही दलीत नेत्यांचे चळवळीत मोठे योगदान असल्याने बऱ्याच वर्षापूर्वी येथील काही नेत्यांनी या ठीकाणी डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर यांचा पुतळा बसवण्याचा ठराव केज ग्रामपंचायतने घेतला होता पण काही कायदेशीर अडचणी निर्माण झाल्यामुळे येथे डॉ. बाबासाहेबांचा पुतळा बसवता आला नाही पण डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे या चौकाला नाव देण्यात आले होते. बऱ्याच वर्षाच्या प्रतिक्षेनंतर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विचारांच्या लोकांना अखेर न्याय मिळाला व दि.७ एप्रिल सोमवारी पहाटे मंगळवार पेठेतील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर चौकात डॉ. बाबासाहेबांचा पुर्णाकृती पुतळा भिमसैनिकांनी उभारुन आनंद उत्सव साजरा केला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन करण्यासाठी शहरातील नागरीकांची गर्दी होत असल्याचे पहावयास मिळत आहे.

परळीत पत्रकार सघाचा उपक्रम

धोरण:'शिवशाहीचा इतिहास अन् वर्तमान' याविषयी बैठक

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

परळी:परळी तालुका व शहर पत्रकार संघातर्फे गुरुवार, १० एप्रिल रोजी सकाळी १० वाजता लोकनेते स्व. गोपीनाथराव मुंडे पत्रकार भवनात 'शिवशाहीचा इतिहास आणि वर्तमान' या विषयावर विशेष साप्ताहिक बैठक आयोजित करण्यात आली आहे.संभाजीनगरचे पो.नि. धनंजय ढोणे उद्घाटक, तर मराठा सेवा संघाचे संजय सुरवसे अध्यक्ष असतील. औ.वि. केंद्राचे कल्याण अधिकारी शरद राठोड प्रमुख अतिथी म्हणून उपस्थित राहणार आहेत. फुले, शाहू, आंबेडकर अभ्यास समूहाचे चेतन निसर्गंध मार्गदर्शन करतील.

बैठकीत १६४६ ते १७१३ या कालखंडातील शिवशाहीचा इतिहास, पेशव्यांचे नियंत्रण, कोरेगाव भीमाची लढाई आणि त्यानंतर छत्रपतींकडे आलेली गादी यावर चर्चा होईल. तसेच सयाजीराव गायकवाड व राजर्षी शाहू महाराजांच्या लोककल्याणकारी राजवटीवर आणि १० एप्रिल १८१८ रोजी छत्रपती प्रतापसिंह महाराजांच्या सातारच्या गादीवर झालेल्या स्थापनेवर प्रकाश टाकला जाईल.या कार्यक्रमास शिवप्रेमी नागरिकांनी उपस्थित राहावे, असे आवाहन स्वागताध्यक्ष भगवान साकमुद्रे,रानबा गायकवाड, बा. सो. कांबळे,नितीन ढाकणे आदींनी केले आहे.

अभिवादन — भारतीय बौद्ध महासभेचा उपक्रम

चक्रवर्ती राजा सम्राट अशोक जयंती

पुण्यभुमी प्रतिनिधी

राहुरी: प्रवरानगर येथे चक्रवर्ती राजा सम्राट अशोक यांची २३२९ वी जयंती भारतीय बौद्ध महासभेच्या वतीने मोठ्या उत्साहाने साजरी करण्यात आली भारतीय बौद्ध महासभेचे उत्तर नगर विभागीय जिल्हा संघटक बौद्धाचार्य भीमराव कदम यांनी उपस्थितांना चक्रवर्ती राजा सम्राट यांच्या जीवन कार्याची माहिती देऊन प्रबोधन केले

प्रबोधन करताना म्हणाले की मोरय वंशातील तिसरे सम्राट अशोक यांनी अखंड भारत वर्षात मौर्य साम्राज्याचा विस्तार केला परंतु मौर्य साम्राज्य कधी समाविष्ट न झालेले कलिंग वर स्वारी केली तेव्हा प्रचंड मनुष्य हानी व रक्त पात झाला या लढाई सम्राट अशोक यांचा मोठा विजय झाला परंतु सम्राट अशोक समाधानी झाले नाही त्यानंतर बौद्ध भंतेजी यांच्या उपदेशामुळे भगवान बुद्ध यांचे विचार व तत्त्वज्ञानाने प्रभावित होऊन त्यांनी बौद्ध धर्म स्वीकारला राज्यात मनुष्य आणि प्राणी मात्रांसाठी विविध सोयी सुविधा निर्माण केल्या प्राणी हत्या बंद केली प्राण्यांसाठी औषध उपचारांची सुविधा निर्माण केली

यावेळी भारतीय बौद्ध महासभेच्या उत्तर नगर जिल्हा महिला सचिव अरुणाताई पंडित समता सैनिक दलाचे उजगरे राहता तालुका अध्यक्ष नानासाहेब पंडित आदी आपले मनोगत व्यक्त केले यावेळी विशाल कदम सरिता कदम महेश कदम प्रसाद कदम राजेंद्र कदम शंकरराव उजागरे अशोकराव शेळके मनीषाताई ब्राह्मणे अक्षय त्रिभुवन भीमराव गायकवाड हरिदास साळवे आदींसह उपासक उपासिका मोठ्या संख्येने उपस्थित होते

खाजगी बँकाचा गाशा गुंडाळणार?

सजग:खातेदारांनी सावधान रहाण्याची गरज

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज:तालुक्यातील चिंचोली माळी येथील खाजगी बँकाचा गाशा गुंडाळण्याची शक्यता आहे कारण आर्थिक नफा कमी मिळतो आहे त्यामुळे खाजगी बँकाचा गाशा गुंडाळून बंद पडण्याच्या मार्गावर आहे त्यामुळे चिंचोली माळी येथील खाजगी बँकांच्या खातेदारांनी सावधानता बाळगली पाहिजे व आपल्या ठेवलेल्या ठेवी परत घ्याव्यात कारण चिंचोली माळी येथील खाजगी बँकांचा गाशा गुंडाळून कधी फरार होतील याची गॅरंटी माहिती कुनीही देऊ शकनार नाही तसेच संध्या बँकेचे कर्मचारी असो मॅनेजर आसो खातेदारांना कुठल्याही प्रकारची खरी माहिती देऊ शकत नाहीत त्यामुळे चिंचोली माळी येथील खाजगी बँकांच्या खातेदारांनी सावधानता